

HISTORISCHE KRING EEMNES

De Groentespecialzaak van
Eemnes en omstreken!

Lekker Gezond, Laarderweg 24B
3755 AN Eemnes, TE: 035 5386257

Topkwaliteit Groente & Fruit
Verse Salades
Verse Maaltijden
Verse Soepen
Vers gesneden Groentemixen
Verse Sappen
Fruit Kisten
Superfood
 Tarwegras-sap

van der Waaij
makelaars & rentmeesters

Wakkerendijk 178A - 3755 DH EEMNES - 035-5394470
info@waaijmakelaars.nl - www.waaijmakelaars.nl

Aanbod

Verkoop

Aankoop

Taxaties

Buitenstate

welkoop
Eemnes www.welkoop.nl

AUTO CENTRUM EEMNES

Goed is niet Goed genoeg....

info@autocentrumeemnes.nl

www.autocentrumeemnes.nl

BOSCH

Technologie voor het leven

Bramenberg 6
3755 BX Eemnes

(035) 539 5174 | 06 559 737 39

(035) 539 5169

HISTORISCHE KRING EEMNES

DOEL VAN DE VERENIGING IS:

Bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

jaargang 43, nr. 3
september 2021
verschijnt viermaal per jaar
Druk: ISSN 1384-0657
Digitaal: ISSN 2666-6200

BESTUUR

Voorzitter:

Mw. N.E. Lemckert, Zilver schoon 11
3755 TH Eemnes, 035-5311913

Secretaris:

J.A. de Bruijn, Wakkerendijk 1,
3755 DA Eemnes, 035-5310038

Penningmeester:

Mw. E.C.M. Seure-van 't Klooster,
Raadhuislaan 49, 3755 HB Eemnes,
035-5310129
HKE-ING Bank NL71INGB0002080362
HKE-Rabobank NL31RABO0315911425

Leden:

H.A. van Hees, 035-5389849
D.E.C. Scherpenzeel, 06-11522750
W. van IJken, 035-5389367

LEDENADMINISTRATIE

D.E.C. Scherpenzeel, Zilver schoon 35
3755 TH Eemnes,
ledenadministratie@historischekringeemnes.nl

INTERNET HKE-ACTUEEL

www.historischekringeemnes.nl
info@historischekringeemnes.nl

KWARTAALBLAD

Redactieadres:

Kerkstraat 15, 3755 CK Eemnes
035-5389849, info@kleinwee.demon.nl

Redactie:

Henk van Hees

Opmaak:

ctmedia, Eemnes

Druk:

Ditisdrukwerk, Eemnes

LIDMAATSCHAP

€ 14,- p.j., incl. kwartaalblad, voor leden in Eemnes, Baarn, Laren NH, Blaricum en Huzen NH. Leden buiten dit gebied betalen € 30,- p.j. i.v.m. verzendkosten. Opzegging schriftelijk voor 1 december. Losse nummers: € 4,- (porto € 4,- bij 1 exemplaar)
Vrienden HKE minimaal € 15,- p.j.

WERKGROEPEN

Bebouwingsgeschiedenis:

-

Beeld en Geluid:

D.E.C. Scherpenzeel, 06-11522750

Documentatie:

Vacature

Voorwerpen:

H.H.M. van Roy, 035-5312531

Bibliografie:

H. van der Voort, 06-47452024 na 19.00

Foto's:

R.J. Ham, 035-5311424

Genealogie:

H.A. van Hees, 035-5389849

Interviews:

H.A. van Hees, 035-5389849

Streekdrachten:

Mw. J.M.C. Eggenkamp, 035-5387265

Toonstellingen:

Vacature

Website:

R.J. Ham, 035-5311424

©2021 Historische Kring Eemnes. Alle rechten voorbehouden. Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. De uitgever heeft er naar gestreefd de rechten van illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen nog bepaalde rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich te wenden tot de uitgever: info@historischekringeemnes.nl. Logo van HKE: ©2009 Joop Smids, Eemnes, met alleenrecht van gebruik voor HKE.

De Historische Kring Eemnes is een door de Belastingdienst erkende Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), waardoor belastingvrije schenkingen aan de vereniging kunnen worden gedaan.

FOTO OMSLAG:

Het eerste exemplaar van het Eemnesser Namenboek wordt aan burgemeester Roland van Benthem overhandigd door de vier auteurs en de redactievoorzitter. V.l.n.r. Henk van Hees, Jan Out (redactievoorzitter), Dick Scherpenzeel, Jaap Groeneveld en Wiebe van Ijken. Foto 29 mei 2021.

Inhoud

De Oudheidkamer	133
Van de voorzitter	133
Presentatie Eemnesser Namenboek! (<i>Jan de Bruijn</i>)	135
Koninklijke onderscheiding voor Janny Frantsen-Niesing en Ruud Ham (<i>Henk van Hees</i>)	138
In memoriam - Dick Beeckman (<i>Henk van Hees</i>)	139
Onthulling straatnaambordje Jhr. C. Röelllaan (<i>Jan de Bruijn</i>)	140
Geertruyd Jacobs van Eemnes als koloniste aan de oostkust van Amerika deel 1 (<i>Wiebe van Ijken</i>)	142
Vrijwilligers in beeld (<i>Bert Snel</i>)	150
Wie kent ze nog? Schoolfoto vroegere Bijbelschool Eemnes	152
Visvereniging "Klein maar dapper" Wie weet meer van?	153
Bestuurders van Eemnes deel 3 (<i>Harry van der Voort</i>)	154
Kleermakers in Eemnes door de eeuwen heen deel 10 (<i>Harry van der Voort</i>)	163
Interview met Marijcke Beel (<i>Peter Springer</i>)	171
De merklap van Jannetje Dijkman (<i>Henk van Hees</i>)	185
Inleveren kopij	190

De Oudheidkamer

Raadhuislaan 2a

Telefoon 035-5382375

Geopend: zaterdags van 14-16 uur

Toegang gratis

De Oudheidkamer is sinds 5 juni jl. op zaterdagmiddag weer geopend. De tentoonstelling "Jubilerende Eemnesser verenigingen" zal op 18 september worden afgesloten tijdens een gezellige bijeenkomst met alle betrokkenen. De nieuwe tentoonstelling zal officieel geopend worden op zaterdag 2 oktober a.s. en krijgt als titel: "De mooiste foto's en meer uit het Eemnesser Namenboek".

"Kijk voor actuele informatie op: www.historischekringemnes.nl".

Van de voorzitter

Met enige weemoed begin ik deze keer aan het voorwoord. Na 10 jaar voorzitterschap draag ik na de Algemene Ledenvergadering het stokje over aan mijn opvolgster. Ik mag terugkijken op een mooie tijd in het bestuur van de HKE. De HKE is een onlosmakelijk onderdeel van de Eemnesser samenleving dankzij het grote aantal leden, maar vooral ook dankzij de inzet van zoveel betrokken vrijwilligers.

Ook in dit kwartaalblad komen die vrijwilligers in variatie aan bod. Koninklijke onderscheidingen voor Ruud Ham en Jan-

ny Frantsen, mede voor hun inzet voor de HKE. Levensverhalen van Marijcke Beel en Henk Bokkers waarin de HKE een rol heeft gespeeld. Dick Beekman overleed eerder dit jaar, ook een terugblik op zijn leven en zijn betekenis voor de HKE. Het Eemnesser Namenboek dat het product is van grote inzet van vijf van onze vrijwilligers. En natuurlijk zou het kwartaalblad er niet zijn als er niet iedere keer weer vrijwilligers voor zorgen dat er nieuwe verhalen te vertellen zijn, dat die op een aantrekkelijke manier worden gepresenteerd en dat het blad bij alle lezers thuis kan worden bezorgd.

Een van die mooie verhalen betreft de ontdekking dat er bij de kolonisten uit de begintijd van de kolonie Nieuw-Nederland (Nieuw-Amsterdam ofwel New York) een dame uit Eemnes bleek te zijn.

Verder leest u weer een stukje uit de langlopende serie van Eemnesser bestuurders. En over de kleermakers zijn we ook nog niet uitgeschreven.

Naast de vrijwilligers hebben we u als lezerspubliek ook nodig. We willen met enige regelmaat foto's gaan publiceren waar we meer over willen weten. En wellicht dat u ons verder kunt helpen.

Rest mij om u vanaf deze plek al het goede toe te wensen en vooral veel leesplezier.

Uw (ex) voorzitter

Presentatie Eemnesser Namenboek!

Jan de Bruijn

Het eerste exemplaar van het Eemnesser Namenboek wordt aan burgemeester Roland van Benthem overhandigd door de vier auteurs en de redactievoorzitter. V.l.n.r. Henk van Hees, Jan Out (redactievoorzitter), Dick Scherpenzeel, Jaap Groeneveld en Wiebe van Ijken. Foto 29 mei 2021.

Totstandkoming van het boek

In de jaren vóór het 40-jarig bestaan van de Historische Kring Eemnes in 2019 is het idee ontstaan om alle in Eemnes bekende, maar inmiddels ook (bijna) vergeten benamingen van stukken grond, landerijen, wateren, straten, paden en huizen te beschrijven. Vier actieve leden, t.w. Jaap Groeneveld, Henk van Hees, Wiebe van Ijken en Dick Scherpenzeel hebben zich hiermee, ieder vanuit de eigen interesse voor een bepaald deelonderwerp, na jaren intensief speurwerk bezig gehouden en hun bevindingen aan het papier toevertrouwd. En het resultaat mag er zijn: Een boek van 240 pagina's dik, met opsommingen en historische verklaringen van alle plaats-, veld-, water-, huis- en straatnamen in Eemnes. Een zeer toegankelijk, prettig leesbaar

en boeiend boek, ruim voorzien van foto's van o.a. oude landkaarten, aktes, landschappen, gebouwen en woonhuizen.

Tijdens de naspeuringen kwam zoveel informatie boven water dat het om redenen van tijd gewoonweg niet lukte het resultaat nog in het jubileumjaar in boekvorm te krijgen. Ook corona had helaas een vertragend effect op de totstandkoming, maar gelukkig is het boek inmiddels af en beschikbaar voor iedereen die iets met Eemnes heeft!

Officiële presentatie zaterdag 29 mei 2021

Op deze zonnige zaterdagmiddag is het eerste exemplaar van het boek officieel gepresenteerd. Dit heugelijke moment werd in kleine kring met direct betrokkenen -buiten in de open lucht bij De Deel aan de Wakkerendijk- gevierd. Voorzitter Liesbeth Lemckert verwelkomde de aanwezigen en schetste het traject van de totstandkoming van het boek, waarbij het tijdpad vanwege de vele historische informatie die werd gevonden steeds verder werd opgeschoven.

Hierna was het woord aan Jan Out, voorzitter van de redactie. Jan noemde een aantal opmerkelijke zaken die tijdens het onderzoek naar boven waren gekomen, o.a. waarom een

bepaald stuk grond in de polder 'De Snoekmaat' is genoemd, dat Karel V in Eemnes grond heeft gehad en ook dat gebleken is dat niet alle straatnamen correct zijn geschreven. Het laatste gold ook voor benamingen die het Waterschap hanteerde.

Aan het eind van zijn praatje werden de vier auteurs naar voren gevraagd en werd het eerste exemplaar gezamenlijk door de vier auteurs en de redactievoorzitter overhandigd aan de burgemeester.

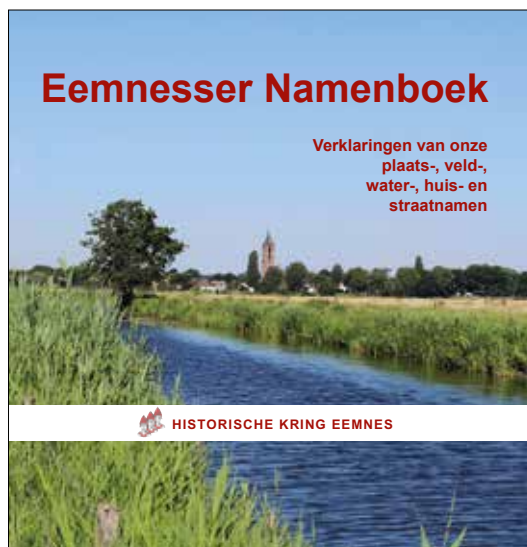

Liesbeth Lemckert, voorzitter van de Historische Kring Eemnes, brengt een toast uit op het nieuwe Eemnesser Namenboek.

In zijn woordje dankte burgemeester Van Benthem de medewerkers aan het boek voor hun inzet en het vele werk dat ze hebben verricht en feliciteerde de HKE met dit prachtige lees- en naslagwerk. Hij memoreerde dat het onderzoek voor het boek ook de aanleiding is geweest om in ieder geval één straatnaam aan te passen; de straat die is vernoemd naar de oud-burgemeester van Eemnes, Jonkheer C. Röell. Hij vertelde dat het ook de aanleiding is om in de loop van de komende jaren de reeds bestaande straatnaambordjes in de gemeente aan te passen en aan te vullen met een korte toelichting op de naam. Vergelijkbaar met de straatnaambordjes in de Zuidpolder. Daaruit kunnen we concluderen dat met dit boek niet alleen een stuk historie is beschreven maar dat hiermee ook een stukje bewustwording en nieuwe beleidsvorming in gang is gezet.

Hierna werd door voormalig dorpsdichter Gerard Wortel het in het boek afgedrukte gedicht 'Historische Kring' voorgedragen, een toast uitgebracht en het officiële gedeelte van de bijeenkomst afgesloten.

Voor de geïnteresseerden van het boek:

Het boek is te koop voor slechts € 12,50.

Hiervoor kunt u terecht op de zaterdagmiddagen tussen 14.00-16.00 uur in de Oudheidkamer van de Historische Kring Eemnes aan de Raadhuislaan 2a. Graag dan contant betalen. Voor online bestellingen verwijzen wij naar de website: www.historischekringeemnes.nl.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING VOOR

Janny Frantsen-Niesing en Ruud Ham

NAMENS HET BESTUUR, HENK VAN HEES

Janny Frantsen

Ruud Ham

De lintjesregen pakte dit jaar o.a. goed uit voor twee vrijwilligers van de HKE: Janny Frantsen-Niesing en Ruud Ham. Op 26 april jl. kregen ze te horen dat ze benoemd waren tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Op 2 juli jl. kregen ze de onderscheiding uitgereikt.

Janny Frantsen-Niesing, de vrouw van Jaap Frantsen, staat al vele jaren klaar voor hand en spandiensten bij de HKE. Ruud Ham is een veelzijdig mens. Vele jaren vormde hij samen met Bart Nouwens het creatieve brein van de Tentoonstellingscommissie van de HKE. Zij gaven de tentoonstellingen vorm en richtten ze ook in. Dat heeft mooie resultaten opgeleverd!

Verder is Ruud actief bij de Fotowerkgroep; dat betreft kijken wie er op de foto's staan, de foto's of dia's scannen en inventariseren. Hij zorgt er ook voor dat de website van de HKE er goed uit ziet en daarnaast heeft hij tot voor kort de redactie van ons kwartaalblad ondersteund.

Namens het bestuur van de HKE wil ik Janny en Ruud feliciteren met hun onderscheiding en we hopen dat ze nog vele jaren kunnen doorgaan met hun vrijwilligerswerk voor de HKE.

IN MEMORIAM

Dick Beekman

(1938-2021)

HENK VAN HEES

Op 31 mei jl. is onze HKE-vrijwilliger Dick Beekman op 82-jarige leeftijd overleden.

Dick werd op 16 juli 1939 geboren te Apeldoorn. Vanaf het moment dat hij met zijn gezin in Eemnes woonde, was hij gefascineerd door onze polder. Hij was er graag en fotografeerde er graag.

In 2010 werd hij door Jan van Wijk gevraagd om vrijwilliger voor de HKE te worden. Op dat verzoek is hij ingegaan en daar heeft hij geen spijt van gehad.

Met veel plezier is hij jarenlang gastheer geweest. Daarnaast was hij actief bij de Werkgroep Beeld en Geluid. Zo maakte hij een film over het Eemnesser gemaal en het Sluisje en ook de film "Eemnes en de polder". Voorts fotografeerde hij alle historische voorwerpen van de HKE.

Dick Beekman

Terwijl hij al ver gevorderde plannen voor een nieuwe Eemnesser film had, werd hij enkele jaren geleden ernstig ziek. Met o.a. zijn wilskracht kwam hij er weer bovenop en hij hervatte zijn werkzaamheden bij de HKE. Toen hij weer meer klachten kreeg, verhuisde hij op 9 november 2020 naar Wezep, waar hij dicht bij zijn dochter ging wonen.

Zijn gezondheid bleef echter achteruit gaan. Nadat hij in het ziekenhuis was opgenomen, werd hij begin mei overgebracht naar een verpleeghuis in Elburg. Daar is hij op 31 mei jl. overleden.

We zij Dick dankbaar voor alles, wat hij voor de HKE heeft gedaan. Hij was een sympathieke vrijwilliger! We wensen zijn vier kinderen en verdere familie veel sterkte.

Onthulling straatnaambordje

Jhr. C. Röellaan

Jan de Bruijn

Tijdens het onderzoek voor het Eemnesser Namenboek bleek dat de naam van de straat, vernoemd naar jonkheer Cornelis Röell, burgemeester van Eemnes in de periode van 1 juli 1895 tot 24 maart 1907, foutief was geschreven. De naam was geschreven overeenkomstig het besluit van de gemeenteraad van 13 april 1956, als Roëll, met de puntjes op de e, terwijl de naam diende te worden geschreven als Röell, met de puntjes op de o. Deze burgemeester van Eemnes woonde toen in Baarn.

Naar aanleiding van deze constatering heeft het gemeentebestuur van Eemnes besloten de naam op de straatnaambordjes te corrigeren en nieuwe bordjes, met een korte toelichting op de naam daaronder, te plaatsen.

Het bijzondere doet zich in dit geval voor dat de huidige burgemeester van Baarn, jonkheer Mark Röell, een ver familielid is van Cornelis Röell. De familielijn loopt daarbij terug tot 1736.

Dit gaf aanleiding tot de gedachte om het straatnaambordje op ludieke wijze te doen onthullen en daarvoor de huidige burgemeesters van zowel Eemnes en Baarn te vragen. En gelukkig zeiden beide hierop enthousiast ja!

Op vrijdagmiddag 11 juni j.l. heeft dit officiële moment op feestelijke wijze plaatsgevonden. Vanwege corona moest dit op bescheiden schaal en met een beperkt aantal aanwezigen gebeuren.

Na verwelkoming en tijdens het woordje van de voorzitter en de burgemeester werden enige wetenswaardigheden van deze oud-burgemeester uitgewisseld. Triest is dat hij op jonge leeftijd, hij werd maar 39 jaar oud, vanwege ziekte is overleden en nog geen 12 jaar burgemeester is geweest. Gememoreerd werd dat hij zijn loopbaan begon als zeeofficier. Hij was onder meer dijkgraaf van het Waterschap Eemnes, geïnteresseerd in de beheerscommissie van de Eembrug, hoofdbestuur lid van de Christelijk Historische Kiezersbond en kandidaat voor verkiezing tot lid van de Tweede Kamer en kamerheer van HM de Koningin. Een voorval dat toen de krant haalde was het feit dat het de burgemeester toen gelukt is de dader aan te houden van diefstal

Burgemeester Mark Röell van Baarn (links) en burgemeester Roland van Benthem van Eemnes (rechts) onthullen het nieuwe straatnaambord voor de Röelllaan op 11 juni 2021.

van vele mantels en jassen van bezoekers aan het Nut (spaarbank-opgericht door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen) te Amersfoort. Niet genoemd maar ook vermeldenswaardig is dat hij zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt tijdens overstromingen in 1903, waarbij het zeewater de polders in liep; de boeren waren hem dankbaar dat door zijn beleid en inzet geen vee verloren is gegaan.

Na het formele gedeelte begaf iedereen zich naar de hoek van de Raadhuislaan met de Röelllaan, waar onder toezien oog van de aanwezigen het eerste nieuwe naambordje officieel werd onthuld. Onder applaus trokken de beide burgemeesters gezamenlijk de gemeentevlag weg van het nieuwe bordje.

Na deze geslaagde actie werd bij de Oudheidkamer afsluitend het glas geheven en een toast uitgebracht. Mooi dat hiermee een foutje uit het verleden op plezierige wijze is hersteld en tevens de band met de gemeente Baarn een beetje is aangehaald!

Geertruyd Jacobs van Eemnes als koloniste aan de oostkust van Amerika

deel 1

WIEBE VAN IJKEN

Hoe een inwonster van Eemnes in de 17e eeuw heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de kolonie Nieuw-Nederland.

Het 'Gezicht op Nieuw-Amsterdam' van Johannes Vingboons uit de 17e eeuw.

Geertruyd Jacobs uit Eemnes was één van de Hollandse kolonisten die naar de kolonie Nieuw-Nederland in Amerika vertrok om daar een nieuw leven te gaan opbouwen. Ze woonde eerst in Nieuw-Amsterdam (het latere New York) en verhuisde later naar Nieuw-Amstel (het huidige New Castle) aan de Delaware River.

In de oudste archiefstukken van de stad New York wordt een aantal keer de naam Geertruyd Jacobs van Eemnes genoemd. Dit riep de vraag op of zij als achternaam

Van Eemnes had of dat ze uit Eemnes kwam. Deze ontdekking was de aanleiding om hier nader onderzoek naar te doen. Hieruit bleek al snel dat van de jonge jaren van Geertruyd niet veel meer bekend is dan dat zij uit Eemnes kwam en rond 1615 was geboren als de dochter van ene Jacob. De naam Jacob kwam echter veel voor in die tijd in Eemnes. In het register van het oudschildgeld van Eemnes uit 1599 wordt maar liefst 17 keer een Jacob genoemd die een binding met Eemnes had, waaronder een Jacob Gijsber(t)sen, die eigenaar was van een deel van het Aaltjes en Jacob Gijsbersens Erf. Het kan deze Jacob Gijsbertsen zijn geweest die met zijn vrouw Mayken Aerts en hun kinderen vanuit Eemnes naar Wijk bij Duurstede was verhuisd. Tijdens eerder onderzoek was al bekend geworden dat Mayken Aerts in 1642 in Wijk bij Duurstede genoemd werd als de weduwe van Jacob Ghijsbertsoon van Emmenes. Het is heel waarschijnlijk dat Geertruyd Jacobs van Eemnes hun dochter was. Voor 1640 kan Geertruyd kennis gemaakt hebben met Gerrit Jansen uit Doesburg in de periode dat ze beiden in Utrecht aan het St.-Jans Kerkhof woonden. Ze besloten samen een toekomst te gaan opbouwen en zowel in Utrecht als in Wijk bij Duurstede werd op 29 maart 1640 hun ondertrouw geregistreerd, waarna ze op 14 april 1640 in Wijk bij Duurstede getrouwd zijn. Vrijwel direct na hun huwelijk zullen Gerrit en Geertruyd zich hebben aangemeld om als kolonisten per schip naar de kolonie Nieuw Nederland te gaan.

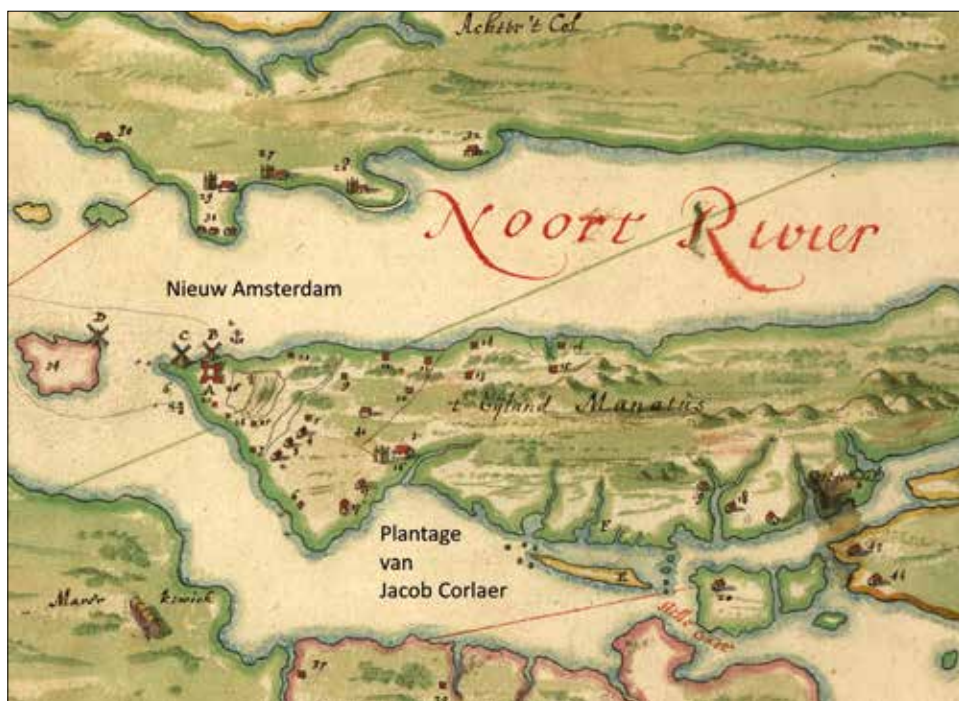
De kolonie Nieuw-Nederland was ontstaan nadat Henry Hudson gedurende zijn ontdekkingsreis in 1609 in opdracht van de VOC de Noordrivier had verkend die later naar hem zou worden genoemd. De resultaten van deze expeditie gaven aanleiding aan verschillende ondernemende personen om handelsposten langs de Hudson River te stichten. Als eerste werd in 1613 fort Nassau gebouwd in de omgeving van het huidige Albany. Na de oprichting van de West-Indische Compagnie (WIC) in 1621 werd de handel op de Hudson River door de WIC gecoördineerd. Hiermee werd een periode van overgang van een of meer individuele handelsposten naar een centraal bestuurde kolonie in gang gezet. Een belangrijke stap was de expeditie met kolonisten die de WIC in 1624 naar de mond van Hudson River stuurde om zich daar te gaan vestigen. Hier werd een jaar later het fort Amsterdam op het eiland Manhattan gebouwd en de stad Nieuw-Amsterdam gesticht. Door een gebrek aan

-
1. Volgens de leggers van het oudschildgeld lag het Aaltjes en Jacob Gijsbersens Erf ter hoogte van Wakkerendijk 46 t/m 54 en het Gijsbert Meijnssen Erf ter hoogte van Wakkerendijk 40 t/m 44 in Eemnes.
 2. Gerrit Jansen uit Doesburg is niet dezelfde persoon als de Gerrit Jansson (Jansz) van Voorst die op 3 juni 1621 in Utrecht getrouwd was met Aeltgen Adriaens van Kesteren, omdat hij al op 18 juli 1625 kwam te overlijden.

kolonisten ontwikkelde de kolonie zich niet snel genoeg en de WIC besloot in 1629 om het zogenaamde patroonsysteem in te voeren. Hierbij kreeg een patroon het recht om een nederzetting te stichten als hij meer dan 50 kolonisten van 15 jaar of ouder bereid vond om voor minimaal drie jaar naar de nieuwe kolonie te verhuizen. Ondanks deze maatregel was er in de beginperiode van de kolonie voortdurend een tekort aan kolonisten en de WIC moedigde het vestigen in de nieuwe wereld aan door de situatie daar rooskleuriger voor te stellen dan het in werkelijkheid was. Mogelijk dat Gerrit en Geertruyd hierdoor in de verleiding waren gekomen om daar een toekomst te gaan opbouwen.

Het kan haast niet anders of Johannes (Jan), het eerste kind van Gerrit en Geertruyd, werd rond 1641 onderweg naar Nieuw-Nederland geboren, want van hem is in Nederland geen doop gevonden en hij staat ook niet geregistreerd in de doopregisters van de N.H. kerk van Nieuw-Amsterdam.

Detail van een oude manuscriptkaart van Nieuw-Amsterdam door Johannes Vingboons uit 1639. Bij nummer 17 de plantage van Jacob van Corlaer. Boven de Noordrivier lag 'Achter 't Col' waar Gerrit van Vorst was overleden.

Er wordt gezegd dat Gerrit en Geertruyd zich na hun aankomst in Nieuw-Nederland in 'Corlears Hook' aan de rivier de Hudson hadden gevestigd. Corlears Hook was een plantage van Jacob van Corler of Corlaer een kleinzoon van Goosen van Corler schout van Nijkerk.

Jacob was één van de aandeelhouders van de WIC en was als klerk in dienst bij de WIC. Hij had in de periode voor 1638 een stuk grond aan de East River in eigendom gekregen. Op een kaart van Manhattan uit 1639 die aan Johannes Vingboons wordt toegeschreven staat de "plantage van Jacob Collaar" aangegeven met twee huizen. Die plaats staat nu nog bekend als "Corlears Hook Park" in de Lower East Side van New York. Jacob Corlaer verhuurde de plantage in 1640 aan Willem Hendricksen en Gysbert Cornelissen. Het is mogelijk dat Gerrit van Vorst bij één van hen in dienst is getreden. Er zijn geen verdere gegevens gevonden over wat Gerrit hier voor werk gedaan heeft.

Het zal ongeveer een jaar na de aankomst van Gerrit en Geertruyd in Nieuw-Amsterdam zijn geweest dat hun tweede kind werd geboren. Dit was Jacob Gerrits van Vorst. Hij werd op 3 juli 1642 gedoopt in de kerk van Nieuw-Amsterdam. Getuigen bij de doop waren Joost van de Bogardt en Annetje (Anneken) Loockermans. Joost van de Bogardt was commandant van de Hollandse kolonie aan de Zuidrivier (de huidige Delaware River), drie of vier mijl ten zuiden van Christiana. Annetje Loockermans was de vrouw van Olof Stevense van Cortlandt, de latere burgemeester van Nieuw-Amsterdam.

In het najaar van 1642 was Gerrit Jansen van Vorst in de kolonie van Meijndert Meijndertsz van Keren bezig met het maken van een dak op één van de huizen daar. Van Keren had als patroon toestemming van de WIC gekregen om een nederzetting te gaan stichten en stuurde Johannes Winckelman naar Nieuw-Nederland om een geschikte locatie te gaan uitzoeken. Winckelman liet zijn keus vallen op een stuk land tussen de Hudson en de Hackensack Rivers, dat de 'Achter Col' werd genoemd in de huidige plaats Bogota in New Jersey. Dit gebied aan de oostkant van de Hackensack River werd toen bewoond door de stam van de Hackensack. Eén van de leden van deze stam was door een aantal kolonisten dronken gevoerd en werd vervolgens uitgedaagd om te bewijzen dat hij nog steeds in staat was om zijn pijn en boog te hanteren. Hij nam de uitdaging aan en richtte op het makkelijkste doelwit dat op dat moment voorhanden was. Dit was Gerrit Jansen van Vorst die

3. Volgens het boek van Isaac Newton Phelps Stokes: Iconography of Manhattan Island, was de plantage in 1638 aangelegd.

op een nabijgelegen huis bezig was om het dak te maken. Ondanks de drank was hij in staat om zijn doelwit trefzeker te raken. Dit werd Gerrit fataal en hij overleed aan de gevolgen van de opgelopen verwonding. Een andere versie van het verhaal vertelt dat een aantal kolonisten een jas van beverhuiden had gestolen van één van de leden van de Hackensack-stam nadat ze hem dronken hadden gevoerd. Toen hij weer nuchter was geworden en het verlies had ontdekt, zwoer hij dat hij de eerste de beste 'swannekin' (kolonist) die hij tegenkwam zou vermoorden. Het overlijden van Gerrit Jansen van Vorst veroorzaakte bijna een oorlog met de lokale bewoners. Er werd dan ook uitgebreid melding van gemaakt. Onder andere in het journaal van Willem Kieft en door schipper David Pietersz de Vries in het boek over zijn zeereizen aan het begin van de 17e eeuw.

De weduwe Geertruyd Jacobs bleef na het overlijden van haar man achter met twee kleine kinderen en is op zoek gegaan naar een man die voor haar en haar kinderen wilde zorgen. Ze vond een immigrant uit Noorwegen die wel met haar wilde trouwen. Dit was Roelof Jansen de Haes uit Bergen.

Gertruyd Jacobs van
Emmenis

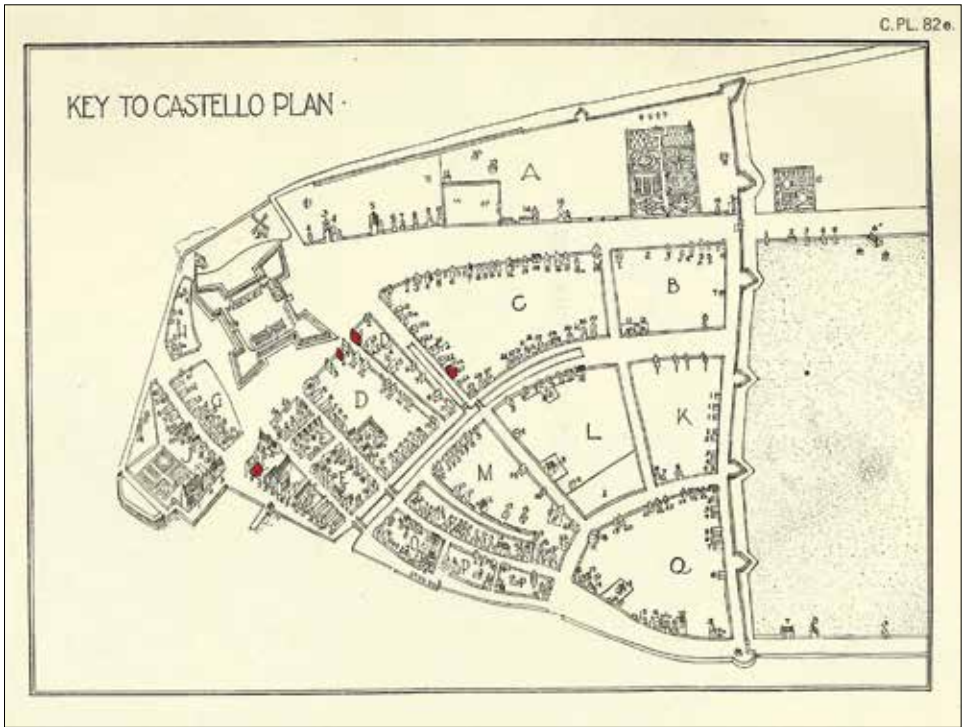
Roelof Jansen Haes

Deel van de akte waarin Geertruyd Jacobs van Eemnes na het overlijden van Gerrit van Vorst de rechten van haar kinderen op het erfdeel van hun vader veilig stelt. Met de handtekeningen van Geertruyd en Roelof Jansen [de] Haes. Geertruyd tekent met: 'Gertruyt Jacop van Emmenis.

Geertruyd moest, voordat ze een verbintenis met Roelof Jansen aan ging, de rechten van haar kinderen op het erfdeel van hun vader veilig stellen. Hiervoor werd op 16 april 1643 in het fort Amsterdam een contract afgesloten bij Cornelis van Tienhoven, de secretaris van Nieuw-Amsterdam. Hierin verklaarde Gertruyd Jacobs van Emmenes, weduwe van Gerrit van Vorst, wonende in Nieuw-Amsterdam, dat zij voornemens was om zich in de huwelijkse staat te begeven met Roelof Jansen van Noorwegen. Ze beloofde om aan haar beide minderjarige kinderen, Jan Gerritsz en Jacob Gerritsz van Vorst een bedrag van vijf en zeventig Carolus guldens te betalen op het moment dat ze meerderjarig zouden worden. Op voorwaarde dat zij als toekomstige bruid en Roelof Jansen als bruidegom tot aan die tijd het gebruik van het geld zouden mogen hebben, echter zonder de eventuele rente. Verder beloofden ze om de kinderen in

de leer van God en eerlijk op te voeden. De kinderen naar school te laten gaan om lezen en schrijven te leren en ze een goed handwerk te laten leren, zoals van God

*De huizen van Roelof de Haes op een detail van het 'Castello Plan' van Nieuw-Amsterdam.
Blok C, no: 23. Het huis aan de Bevers Gracht van kort na 1643. (Nu Beaver Street 25.)
Blok D, no: 2. Het huis aan het Marktveld, naast het huis op de hoek van de Marktveldsteeg.
Blok F, no: 2. Het huis aan 't Water van kort na 1646. (Nu Pearl Street 27.)
Blok R, no: 1. Het huis aan het Marktveld dat Roelof in 1646 doorverkocht aan Hendrick Kip.*

vrezende en vrome ouders verwacht mag worden. De akte is mede ondertekend door Hendrick Hendricksen Kip, kleermaker en Olof Stevense als getuigen. Drie dagen later, op 19 april 1643, trouwden ze in de kerk van Nieuw-Amsterdam. Roelof zal niet lang voor hun huwelijk in Nieuw-Amsterdam zijn aangekomen want hij verklaarde in 1643 dat hij toen 20 jaar oud was en zal dus rond 1623 zijn geboren. Op 6 juli 1643 werd aan Roelof Jansen de Haas door de WIC een stuk land in Nieuw-Amsterdam toegekend voor de bouw van een huis met een tuin op een plek ten noordoosten van het fort langs de Oude of Beversgracht, het huidige Beaver Street 25. Roelof bouwde hier een huis waar hij en zijn gezin gingen wonen. Hier werd

Op een detail van de tekening van Nieuw-Amsterdam is het huis van Roelof de Haes en Gertruyd Jacobs van Eemnes te zien als het 6e huis van rechts. Het is het middelste van de drie kleine huisjes met een trapgevel. Als je goed kijkt dan zie je ze voor hun huis staan 😊.

een klein jaar later hun eerste kind Johannes Roeloefsen de Haes geboren. Hij werd op 4 december 1644 gedoopt in de kerk van Nieuw-Amsterdam in aanwezigheid van burgemeester Olof Stephensen van Courtlant en Sara Roelofs de vrouw van de chirurgijn Hans Kierstede.⁴

Roelof kreeg in 1646 nog een tweetal stukken land toegewezen. Een erf aan het Marktveld, wat hij doorverkocht aan meester kleermaker Hendrick Kip en een erf aan het pad 't Water, waar Roelof een nieuw huis heeft laten bouwen.⁵

Hoe dat huis er uitzag is te zien op het bekende "Gezicht op Nieuw-Amsterdam" van Johannes Vingboons.

Omdat ze in 1646 nog aan de Beversgracht woonden, werd hier hun tweede kind Marijken (Marrritje) de Haes geboren. Marritje werd op 13 mei 1646 gedoopt in

4. Volgens het boek van Isaac Newton Phelps Stokes: Iconography of Manhattan Island, was de plantage in 1638 aangelegd.

5. Het huidige adres Pearl Street 27.

de kerk van Nieuw-Amsterdam. Getuigen bij de doop waren Willem Kieft, de gouverneur van Nieuw-Nederland en de al eerder genoemde Anneken Lookermans. Het huis aan de Beversgracht was al voor het einde van het jaar 1646 het eigendom geworden van Nicolas Stillewel. Het kan zijn dat Roelof en Geertruyd nog een tijdje in het huis zijn blijven wonen en in de loop van het jaar 1647 naar hun nieuwe huis aan 't Water zijn verhuisd.

Gouverneur Stuyvesant had blijkbaar vertrouwen in Roelof de Haas, want hij benoemde hem in datzelfde jaar tot inner van de belastingen op bier en sterke drank voor een salaris van 480 gulden per jaar. Hij moest wel in zijn eigen kost en inwoning voorzien. Ook werd hem opgedragen om de verhandelde beverhuiden en andere pelzen te merken. Hiervoor kreeg hij een assistent en ontving hij 8 penningen per pels, die hij dan wel moest delen met zijn assistent. Maar alleen als hij zou helpen met inspecteren en toezien dat er geen fraude werd gepleegd.

Roelof en Geertruyd woonden ongeveer twee jaar in hun huis aan 't Water toen hun derde kind, Arnoldus werd geboren. Hij werd op 14 maart 1649 gedoopt in de kerk van Nieuw-Amsterdam. Getuigen bij de doop waren Marten Jacobszen en Marie Gerardi, de vrouw van de herbergier Philip Geraerdy. Arnoldus is niet oud geworden. Hij was al voor 1656 overleden.

Financieel zijn er wisselende berichten over Roelof en Geertruyd. Aan de ene kant had Roelof een vaste baan en had hij minimaal drie stukken grond toegewezen gekregen om hier een huis op te mogen bouwen, maar aan de andere kant bleek hij toch schulden te hebben. Om zijn schulden te kunnen voldoen werd een hypotheek afgesloten op een huis van Roelof op de hoek van de Marktveldsteeg.⁶ De akte werd door Peter Stuyvesant ondertekend.

Roelof is niet zo lang belastingontvanger geweest, in 1651 werd hij vervangen door Cornelis van Tienhoven. Dit had waarschijnlijk te maken met de keuze die Roelof gemaakt had om zijn vaste baan op te geven om een meer avontuurlijk bestaan als handelaar te gaan opbouwen. Hij koos er voor om met zijn gezin te verhuizen van Nieuw-Amsterdam naar het fort Nassau aan de Zuidrivier. Dit hield ondermeer in dat hij in 1653 zijn huis aan 't Water verkocht aan de handelaar Cornelis van Steenwijk.

Wordt vervolgd.

6. Volgens het boek: The Iconography of Manhattan Island, was het huis op 2 april 1650 overgedragen aan William Beekman.

Vrijwilligers in beeld

BERT SNEL

Interview met Henk Bokkers

Henk is in maart 1947 geboren op Meentweg 85 A. Hij is een zoon van Gijs Bokkers en Marie Makker. Gijs Bokkers werd geboren in Nijkerk, en verhuisde later naar Terschuur. Hij leerde Marie Makker uit Eemnes kennen. Toen ze net na de oorlog gingen trouwen, was er geen huis te vinden. Daarom gingen ze bij oma Makker inwonen en daar werden ook hun twee zonen Henk en Jan geboren. Vader Gijs werkte bij de Hilversumse Melkfabriek aan de Larenseweg. In 1953 konden ze een stukje grond aan de Veldweg kopen. Daar bouwde zwager Toon van der Wardt een vrijstaand huis

Henk Bokkers

rooms-katholieke jongens naar de Mariaschool aan de Kerkstraat.

Na de lagere school ging Henk naar de Tuinbouwschool. Na deze opleiding ging hij bij een tuinder werken maar dat was toch niet echt zijn ding.

Hij solliciteerde bij de ABN Bank, werd aangenomen en werkte daar tot zijn 62e jaar. Dat was het moment waarop hij met de VUT ging. In 1968 ontmoette hij op een feest bij de EJOKA Bep van Roomen uit Asschat, een buurtschap bij Leusden. Het klikte

met nummer 1 voor de familie Bokkers. De familie heeft er met veel plezier gewoond. Henk en Jan vonden het prachtig daar. Vlak bij het voetbalveld en ook het Vierkante Bosje was een mooi speelterrein. Verder hielpen ze Joop Blom wel eens als hij op het bouwland bij het kerkhof aan het werk was. Ook vond Henk het leuk om Bertus Eek te helpen bij de melkzaak. Helpen bij het laden van de ventwagen en ook met Bertus mee naar de groothandel. Henk ging net als alle

tussen die twee en in 1973 trouwden zij. Ze betrokken hun nieuw gebouwde huis aan de Fazantenhof en daar wonen ze nog steeds met veel plezier. Ze kregen twee zoons en hebben intussen vier kleindochters.

Sinds wanneer ben je betrokken bij de Historische Kring Eemnes en wat doe je daar?

Henk is sinds 1984 lid van de HKE. In 2010 vroeg Jan van Wijk of hij inval-bezorger van het kwartaalblad wilde worden. In 2015 kreeg hij een vaste wijk en intussen heeft hij er een tweede bij gekregen. Hij heeft al laten weten dat hij, als het nodig is, er ook nog wel een andere wijk bij kan hebben. Verder vindt hij het leuk om naar lezingen van de HKE te gaan, mits dat maar niet op een repetitieavond van zijn koor is.

Heb je nog meer hobby's?

Henk zit sinds 1998 op het kerkkoor van de Sint-Nicolaasparochie. Ook zit hij bij de onderhoudsploeg van de RK begraafplaats. Zij zijn daar iedere dinsdagmorgen actief. Ook rijdt hij een dagdeel in de week in de Rollybus, al staat dat nu vanwege corona even stil. Hij is 28 jaar bij de vrijwillige brandweer van Eemnes. Uiteraard is hij ook lid van de brandweervereniging Luid Alarm. Sinds 2010 is hij ook actief bij de weidevogel- nestbescherming. Samen met twee andere vrijwilligers is hij actief in de Zuidpolder. Zij zoeken nesten en markeren die met stokjes. Ook controleren ze de nesten en houden bij of het broeden succesvol verloopt. Dit gaat in goed overleg met de boeren die gedeeltes van het weiland plas dras houden. Met de leden van de kegelclub Het Grote Wonder gaat hij eens per week een middag kegelen in Hoevelaken. Hij heeft van zijn 15e tot zijn 50e gevoetbald bij de SV-Eemnes. Henk heeft een aantal keren de vierdaagse van Nijmegen gelopen, maar dat werd hem te commercieel. Nu loopt hij samen met Bep de vierdaagse in 't Gooi, Drenthe en Limburg. Daarnaast verleent hij hand en spandiensten bij de uitstapjes van De Zonnebloem. Tot slot werkt hij ieder jaar ook mee met de actie Eemnes Schoon. Henk geniet van al deze werkzaamheden. Hij blijft zo lekker bezig en fit en hoeft zich niet te vervelen.

Waarom raad je anderen aan om zich voor de HKE in te zetten?

Het is een mooie manier om Eemnes en zijn inwoners te leren kennen. Zeker als je nieuw bent in de gemeente. Ook de tentoonstellingen zijn daarvoor de moeite waard. Word dus lid en daarnaast is het ook heel leuk om vrijwilliger te worden.

Gemaakt ca. 1958/1959

Wie kent ze nog? Schoolfoto vroegere Bijbelschool Eemnes

In ons kwartaalblad 2020 nr. 4, op bladzijde 258 stond een foto van een groep leerlingen van de School met den Bijbel uit Eemnes. Wij vroegen daarbij om de namen van de leerlingen aan ons door te geven. Daar is uitgebreid op gereageerd. Uiteindelijk heeft Henny Snel-Niesing de reacties gecoördineerd en aan ons doorgegeven. Ze heeft vooral hulp gehad van Kees Blom, Henny Goor, Sjoerd Schuurman en Janny Snel. De foto moet genomen zijn rond 1958/1959. Op twee na zijn alle namen achterhaald en er zijn nog enkele twijfelgevallen. Mocht iemand nog verder kunnen helpen, dan horen wij dat graag! (Henk van Hees, tel. 035 – 5389849/ e-mail: info@kleinwee.demon.nl). In ieder geval willen we iedereen bedanken, die heeft bijgedragen aan dit mooie resultaat.

Namen van de leerlingen op de schoolfoto van de School met den Bijbel in Eemnes

1. Willem Mol	9. Jan Looman (?)	22. Henny Theebe (overleden)
2. Peter Gieskens (overl.) ?	10. Cor(tje) Kronenburg	23. Theo Rozenberg
3. Hans Mol	11. Sjoerd Schuurman	24. Henny Goor
4. Henny Niesing	12. Marianne Schotsman	25. Tonia Bleijenberg
5. Ineke Perier	13. Kees Blom	26. Gerrit Wouda (?)
6. Nelie Roodhart	14. onbekend	27. Beppie Snel
7. Meester Aalt van de Mheen (1925-2018) uit Eemdijk, van 1951 tot 1959 onderwijzer op de Bijbelschool in Eemnes.	15. Joke Blom	28. Bea van Veenendaal
8. Daatje Marks	16. Peter Bast (overl.)	29. Henny Kuiper
	17. Dennis Smit (?)	30. Gijs Overeem
	18. Corrie van Veenendaal	31. Janny Snel
	19. Christien Lustig (overl.)	32. Gerda Bast
	20. onbekend	33. Jan Nagtegaal
	21. Gert Roodhart (?)	34. Kees van de Beek

Wie weet meer van?

Visvereniging “Klein maar dapper”

Leo Janssen uit Laren is op zoek naar informatie over de vroegere Eemneser Visvereniging “Klein maar dapper”. Deze vereniging moet rond 1920 zijn opgericht en ging in de vijftiger jaren ter ziele. Wie hem kan helpen aan verhalen over deze visclub, kan contact met hem opnemen via mailadres: leojanssen2105@gmail.com.

in de periode van 1811 tot 2020

Harry van der Voort

Nu de bestuurders uit de eerste periode van 1811 tot 1851 zijn besproken, is het de beurt aan de bestuurders uit de tweede periode. Deze tweede periode loopt van 1851 tot 1941. In 1851 werden als gevolg van de wijziging van de Kieswet van 1850 en de invoering van de Gemeentewet van 1851 voor het eerst de leden van de gemeenteraad gekozen. In 1941 maakte de Duitse bezetter een einde aan de gemeenteraad als gekozen vertegenwoordiging van de inwoners. De derde periode loopt van 1945 tot heden.

Deze tweede periode omvat 46 mannen die in Eemnes burgemeester, wethouder of raadslid waren. De eerste 12 van hen passeren in dit nummer de revue. De overige 34 komen in drie volgende delen aan bod. Van alle bestuurders is een korte levensschets samengesteld. Hierin wordt verteld wie zij waren, waar zij woonden en wat zij in het dagelijks leven deden.

*Binnert Philip de Beaufort
(1852-1898)*

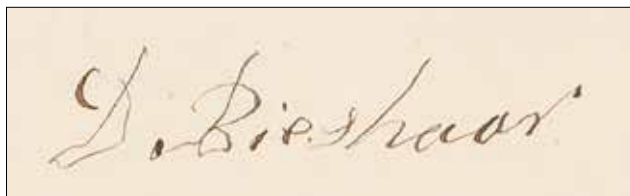
Jhr. Mr. Binnert Philip de Beaufort.

Binnert de Beaufort werd op 7 december 1852 in Utrecht geboren als zoon van jonkheer Pieter de Beaufort en jonkvrouw Catharina Johanna van Eysinga. Hij trouwde op 4 maart 1880 te Arnhem met Alida Henriëtte Cornelia van Eck. Uit hun huwelijk werden drie kinderen, twee zonen en een dochter, geboren. Binnert de Beaufort woonde aan de Pekinglaan te Baarn. Hij had het oude huis Peking, dat in Chinese stijl was gebouwd, gekocht en liet dit afbreken. Op dezelfde plaats, nu Javalaan 3, werd in opdracht van hem het huidige grote landhuis Peking gebouwd. De Beaufort overleed op 16 april 1898 op huis Mariëndaal te Oosterbeek (gem. Renkum).

Binnert de Beaufort werd op 23 juni 1885 burgemeester van Baarn en Eemnes. Hij werd tevens benoemd tot gemeentesecretaris en ambtenaar van de burgerlijke

stand van Eemnes. In 1895 werd geconstateerd dat het inwoneraantal van Baarn reeds de 5000 was gepasseerd. Baarn telde in dat jaar al meer dan 6000 inwoners. Hierdoor was het niet langer mogelijk om het burgemeesterschap van Baarn en Eemnes te combineren. Binnert de Beaufort koos ervoor om burgemeester van Baarn te blijven en trad op 1 juli 1895 af als burgemeester van Eemnes. In 1897 werd hij benoemd tot burgemeester van Den Haag. Door zijn onverwachte dood in 1898, was hij dit maar tien maanden. Binnert de Beaufort was tevens van 1885 tot 1897 voorzitter van het Waterschap Eemland. Daarnaast was hij kamerheer van de koning in buitengewone dienst. De De Beaufortlaan in Baarn is naar hem vernoemd. Binnert de Beaufort was 10 jaar bestuurder van Eemnes.

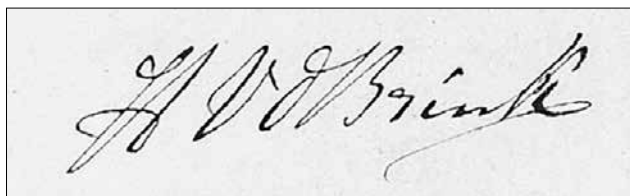

*Handtekening van
Dirk Bieshaar
(1800-1889)*

Dirk Jansen Bieshaar

Dirk Bieshaar werd op 8 november 1800 in Eemnes geboren als zoon van Jan Jansz Bieshaar en Theodora Gerrits (Dirkje) Odijk. Dirk bleef vrijgezel. Hij was boer op de boerderij Wakkerendijk 70. Dirk overleed op 1 maart 1889 in Eemnes. Hij was rooms-katholiek.

Dirk Bieshaar werd in 1851 gekozen als raadslid en op 16 oktober beëdigd. Hij werd daarna elke zes jaar herkozen tot 1881. In dat jaar werd hij niet meer herkozen en trad hij op 31 augustus af als raadslid. Dirk was 30 jaar bestuurder.

*Handtekening van
Hendrik van den Brink
(1801-1876)*

Hendrikus Meijnsen van den Brink

Hendrik werd in Eemnes geboren op 2 augustus 1801. Hij was de zoon van Meijns van den Brink en Jannetje de Ruijg. Hendrik trouwde in Eemnes op 9 november 1831 met Barbara Tijken. Uit hun huwelijk werden geen kinderen geboren. Bij zijn

huwelijk werd Hendrik vermeld als dagloner. Later was hij boer op de boerderij Meentweg 11. Hendrik overleed op 22 februari 1876 in Eemnes. Hij was rooms-katholiek. De hierna genoemde Willem Cornelis van den Brink was een kleinzoon van Willem Meijnsen van den Brink, een halfbroer van Hendrik.

Hendrik was bij de eerste gemeenteraadsverkiezingen in 1851 gekozen tot raadslid. Hij werd op 16 oktober 1851 beëdigd en op dezelfde dag tot wethouder gekozen. Hij bekleedde beide functies tot zijn overlijden in 1876. Hendrik was 24 jaar bestuurder.

Willem van den Brink (1874-1955)

terug naar Eemnes en ging met zijn vrouw bij hun dochter Cornelia van Moorst-van den Brink op Wakkerendijk 36A wonen. Daar overleed Willem op 10 maart 1955. Hij was rooms-katholiek. Willem was een achterneef van Hendrik Meijnsen van den Brink.

Willem van den Brink werd in 1923 tot raadslid gekozen voor de R.K. Staatpartij, de voorloper van de naoorlogse KVP. Hij werd in 1927 en 1931 herkozen als raadslid. In 1935 nam hij geen deel aan de verkiezingen en in september trad hij af. Willem was 12 jaar bestuurder.

Willem Cornelis van den Brink

Willem van den Brink werd op 5 oktober 1874 in Eemnes geboren als zoon van Cornelis van den Brink en Cornelia Margaretha Hoogeboom. Willem trouwde op 16 januari 1900 met Grietje Luijf. Uit hun huwelijk werden acht kinderen geboren, zes dochters en twee zonen. Vier dochters en een zoon werden volwassen. Willem was boer. Hij was opgegroeid op de boerderij Meentweg 75, die hij later overnam van zijn vader. Tijdens de crisis ging het financieel gezien allemaal minder en was hij gedwongen om de boerderij te verkopen. Hij verliet in 1932 met zijn gezin de boerderij en ging op Nieuweweg 34 wonen. In 1939 verhuisde Willem naar Laren waar hij op verschillende adressen woonde. In 1949 kwam hij

Hendrik Brouwer (1890-1978)

Hendrikus Jacobus Brouwer

Hendrik Brouwer werd in Hilversum aan de Havenstraat geboren op 27 maart 1890. Hij was de zoon van landbouwer Nicolaas Brouwer en Nelletje Hilhorst. Vanaf 1902 woonde hij met zijn ouders op Wakkerendijk 94 in Eemnes. Hendrik bleef ongehuwd. Hij was rooms-katholiek. Hendrik was boer op de boerderij Wakkerendijk 94. Hij overleed op 31 augustus 1978 in Eemnes. Hendrik was actief in agrarische organisaties in Eemnes. Zo was hij medeoprichter van de Algemene Boeren- en Tuindersbond (ABTB).

Hendrik Brouwer werd in 1927 in de raad gekozen voor de R.K. Staatspartij. Hij bleef raadslid tot de verkiezingen in 1939. Hendrik Brouwer was 12 jaar bestuurder.

Aart de Bruijn

Aart de Bruijn werd in Eemnes geboren op 1 maart 1879 op de ouderlijke boerderij Wakkerendijk 1. Hij was de zoon van landbouwer Gijsbert de Bruijn en Cornelia van Beijeren. Een paar dagen na zijn geboorte overleed zijn vader en zijn moeder hertrouwde met Bart van Asch. Aart trouwde op 13 juni 1919 met Josina Maria Luijf uit Eemnes. Na haar dood in 1936, hertrouwde hij in 1937 met Stephania Polycarpa Govaerts uit Westdorpe. Uit zijn eerste huwelijk werden twee zonen en een dochter geboren die alle drie volwassen werden. Aart werd rijwielhandelaar van beroep.

Aart de Bruijn (1879-1945) en zijn eerste vrouw Josina Luijf

Hij was van rooms-katholieke huize. Aart overleed 6 januari 1945. Hij was een achterkleinzoon van Dirk de Bruijn.

Aart de Bruijn werd bij de eerste algemene verkiezingen in 1919 gekozen als raadslid voor de R.K. Staatspartij en op 1 september beëdigd. Hij werd in 1923 voor een tweede termijn gekozen. Op 31 augustus 1927 trad hij af. Aart de Bruijn was 8 jaar bestuurder.

Johannes Marinus van Dijk (1892-1948)

Johannes Marinus van Dijk

Jo van Dijk werd op 24 november 1892 in Maartensdijk geboren als zoon van Wijnand van Dijk en Maria van Vulpen. De familie Van Dijk was protestants. Jo kwam als kind tussen 1895 en 1900 naar Eemnes. Hij trouwde op 12 november 1913 in Nijkerk met Teuntje van de Kemp uit Nijkerk. Uit hun huwelijk werden zes kinderen, vijf dochters en een zoon geboren, waarvan vier dochters en de zoon volwassen werden. Bij het huwelijk erkende Jo een dochter van Teuntje, geboren in 1910, als zijn dochter. Ook deze dochter, Antonia, is volwassen geworden. Jo was tuinman van beroep. Hij ging kort na zijn huwelijk op Wakkerendijk 288 wonen. Rond 1915 verhuisde hij naar Wakkerendijk 262A, en kort daarop rond 1920 naar Het Roode

Kruis aan Wakkerendijk 47, waar zijn vader sedert 1912 kastelein was. In 1921 brandde Het Roode Kruis af. Na deze brand verhuisde Jo naar Wakkerendijk 200. Hij overleed in Eemnes op 2 mei 1948.

Jo werd in 1935 gekozen als raadslid voor de ARP en in 1939 herkozen. In 1941 werd hij door de Duitse bezetter tegelijk met alle andere raadsleden afgezet. Na de oorlog was Jo lid van de tijdelijke raad van 1945 tot 1946. Jo van Dijk was in totaal 7 jaar bestuurder.

Lumen Eek

Lumen Eek was de zoon van Cornelis Eek en Nelletje Hoogeboom. Hij werd op 11 december 1839 in Eemnes geboren. Lumen trouwde op 8 februari 1865 in Hoogland

met de Hooglandse Heintje Tolboom. Na haar dood in 1864 hertrouwde Lumen in Eemnes op 2 juni 1869 met Hendrica van den Tweel uit Nijkerk. Uit zijn eerste huwelijk werden twee dochters geboren, waarvan er één volwassen werd. Uit zijn tweede huwelijk werden vier zonen geboren en twee doodgeboren kinderen. Twee zonen werden volwassen. Lumen was roomskatholiek. Hij was boer op de boerderij Meentweg 55. Lumen overleed in Eemnes op 19 maart 1904. Hij was een achterkleinzoon van Cornelis Lumens Eek en een oom van Willem Eek.

Lumen Eek werd in 1877 in de raad gekozen en op 14 september beëdigd. Hij werd bij de volgende verkiezingen telkens herkozen.

Na de verkiezingen van 1887 werd hij op 7 september 1887 tevens tot wethouder gekozen. Lumen bleef raadslid en wethouder tot zijn dood in 1904. Hij was 26 jaar en 6 maanden bestuurder.

Bid voor de Ziel van Zaliger
LUMEN EEK,
 eerst weduwnaar van
HENRICA TOLBOOM.
 en daarna van
HENRICA VAN DEN TWEEL,
lid van het Porochiaal Kerkbestuur, en
Wethouder der Gemeente,
 geboren te Eemnes den 11 December 1839,
 voorzien van de H.H. Sacramenten der ster-
 venden, aldaar overleden den 19 Maart
 1904 en begraven op het R. K. Kerkhof
 den 23en daaraanvolgende.

Gelijk de grondslagen op eene vasten steen-
 rots eeuwig zijn, zoo zijn Gods gebeden on-
 veranderlijk in het hart van een braven man.
 Eccl. XXVI, 21.

De zoetste vertroosting, die men in het
 graf medeneemt, is het bewustzijn, dat men
 een onberispelijk echtgenoot, een teeder en
 liefdevol vader geweest is, en aan de kin-
 deren degelijke beginselen en christelijke
 deugden tot erfenis achterlaat.

H. Franciscus v. Sales.
 Hij was eenvoudig en oprecht, en daarom
 was hij bemind bij God en bij de menschen.
 Eccl. XXXV, 1.

Mijne kinderen! vergeet nooit de lessen
 van uwen vader, en bemint elkander met op-
 rechte liefde. Eene herinnering in al uwe ge-
 beden verlang ik slechts van uwe liefde.
 Zoet hart van Maria, wees mij heil,
 (300 dagen afluat).

Onze Vader — Wees gegroet.
Dat hij ruste in vrede.

L. L. Luff Eemnes.

Bidprentje van Lumen Eek (1839-1904)

Willem Eek (1864-1928)

Willem Eek

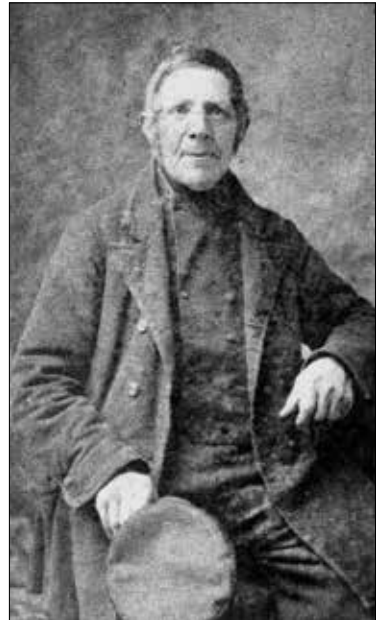
Willem Eek werd op 21 augustus 1864 in Eemnes geboren als zoon van Cornelis Eek en Mietje Stoutenburg. Hij trouwde op 2 mei 1893 in Blaricum met Maria Heerschop uit Blaricum. Uit hun huwelijk werden vijf kinderen, twee zonen en drie dochters geboren, waarvan de twee zonen en een dochter volwassen werden. Willem Eek was boer op de boerderij Meentweg 65. Hij was rooms-katholiek. Willem overleed in Eemnes op 3 augustus 1928. Hij was een achterkleinzoon van Cornelis Lumens Eek en een neef van Lumen Eek.

Willem werd in 1904 gekozen als raadslid en beëdigd op 1 augustus 1904. Op 22 mei 1908 werd hij gekozen als wethouder. Willem trad af op 31 augustus 1919 na de eerste algemene verkiezingen waarin hij was herkozen. Willem Eek was 15 jaar en 1 maand bestuurder.

Bart van Essen

Bart van Essen werd op 18 januari 1804 geboren in Eemnes en op 22 januari gedoopt in de protestantse kerk van Eemnes Buitendijks. Hij was de zoon van Jan Gosen van Essen en Jannetje Grootveld. Bart trouwde op 30 september 1837 in Eemnes met Jannetje van Woudenberg uit Driebergen. Uit hun huwelijk werden negen kinderen: drie zonen en zes dochters geboren. Twee zonen en vier dochters werden volwassen. Bart was boer op de boerderij Wolfstede, Wakkerendijk 88. Hij overleed in Eemnes op 12 februari 1877.

Bart van Essen werd op 16 oktober 1851 gekozen tot raadslid, en bleef dit, met de nodige herververkiezingen, tot zijn overlijden in 1877. Hij was van 16 oktober 1851 tot 31 augustus 1853 tevens wethouder. Bart van Essen was 25 jaar en 4 maanden bestuurder.

Bart van Essen (1804-1877)

Rutger Fokken (1888-1967)

Rutger Wilhelmus Fokken

Rutger Fokken werd op 19 juni 1888 geboren in Eemnes als zoon van Herman Fokken en Fijtje Eek. Rutger bleef vrijgezel. Hij was boer op Meentweg 109. Rutger overleed in Eemnes op 28 juni 1967.

Rutger werd op 1 september 1939 raadslid na de verkiezingen van dat jaar. Op 1 september 1941 kwam aan zijn raadslidmaatschap een einde toen de Duitse bezetter de gemeenteraad afzette. Op 6 oktober 1945 werd Rutger lid van de tijdelijke raad en bij de eerste verkiezingen na de oorlog op 26 juli 1946 werd hij opnieuw tot raadslid gekozen. Rutger werd op 22 juni 1949 herkozen en trad op 30 juli 1953 af

nadat hij niet meer was herkozen. Hij zat na de oorlog voor de KVP in de gemeenteraad. Rutger Fokken was 9 jaar en 10 maanden bestuurder.

Bartholomeus Groen

Bertus Groen werd als Bartholomeus op 9 mei 1890 in Hilversum geboren als zoon van Gijsbertus Groen en Grietje Raven. Hij trouwde in 1921 met Maria Theodora Berndsen uit Loo (gem. Duiven). Uit hun huwelijk werd vijf kinderen, een zoon en vier dochters, geboren, die allen volwassen werden. In 1906 was Bertus met zijn vader Gijs na een kort verblijf in Duitsland in Eemnes komen wonen. Zij woonden in bij Cornelia van Klooster-Groen, een halfzus van Gijs, in een huis dat achter Meentweg 19 stond. Na de dood van Cornelia werd dit huis in 1917 afgebroken en Bertus verhuisde met zijn vader naar Wakkerendijk 96. In 1921 bouwde Bertus zijn eigen huis op Wakkerendijk 126. Bertus was timmerman-aannemer. In 1913 was hij met een eigen bedrijf gestart dat door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog werd beëindigd omdat hij in dienst moest. Na de oorlog ging hij samenwerken met Jan Hagen, eveneens timmerman-aannemer. Samen bouwden zij vele huizen aan en nabij de Laarderweg. Jan Hagen regelde de aankoop van grond en onderhield de zakelijke contacten terwijl Bertus de ontwerpen van de huizen maakte. Na de oorlog trad Bertus meer op als architect. Zijn zoon Bep trad toe tot het familiebedrijf Fa.

Bertus Groen (1890-1980)

B. Groen en Zoon. Het familiebedrijf werd in 1955 beëindigd en de timmerwerf werd in 1967 definitief gesloten. Bertus verhuisde aan het einde van zijn leven met zijn vrouw naar Boxtel waar hij op 13 maart 1980 overleed. Hij was rooms-katholiek.

Na de dood van Jan van 't Klooster werd Bertus Groen op 20 maart 1922 raadslid voor de R.K. Staatspartij. Na de verkiezingen van 1923 werd hij op 8 september tevens tot wethouder gekozen en op 19 september tot loco-burgemeester. Bertus was wethouder van 1923 tot 1935 en opnieuw van 1939 tot 1940, maar bleef vanaf 1922 onafgebroken raadslid. Hij trad af als raadslid en wethouder op 1 juli 1940, nadat hij op de raadsvergadering van 20 juni 1940 was gekozen als gemeenteopzichter van Eemnes. Bertus

bleef gemeenteopzichter tot zijn pensionering in 1955. Als gemeenteopzichter ontwierp hij in 1953 de inrichting van de Kerkstraat, zoals deze nog steeds te zien is.

Bertus kon het uitstekend vinden met burgemeester Rutgers van Rozenburg. Samen zouden zij zich sterk maken voor de aansluiting van Eemnes op de waterleiding en vervolgens de inwoners bewegen om over te stappen van het vervuilde water uit hun welpompen naar schoon drinkwater uit de waterleiding. Bertus Groen was 18 jaar en 3 maanden bestuurder.

Schoolplaat van een kleermakersbedrijf circa 1900. Uitgave Wolters – Groningen

Kleermakers in Eemnes door de eeuwen heen

deel 10

HARRY VAN DER VOORT.

Er zijn in het verleden altijd kleermakers actief geweest in Eemnes. In een speciale artikelenserie willen de leden van de Genealogische Werkgroep Eemnes deze kleermakers en hun werk onder de aandacht brengen. De oudste gegevens, waarvan is uitgegaan, dateren van circa 1675. Er wordt een zo volledig mogelijk overzicht gegeven van de Eemnesser kleermakers tussen 1700 en heden, Vooral wat betreft de oude tijden is het ons niet gelukt alle gegevens compleet te krijgen. We gaan uit van de huizen, waarin de kleermakerijen waren gevestigd. We beginnen in Eemnes-Binnen en trekken vandaar door de rest van Eemnes. Er worden afbeeldingen gebruikt, die

te maken hebben met de behandelde kleermakerijen en algemene afbeeldingen uit kleermakerijen door de eeuwen heen.

Voor de tiende aflevering hebben we de blik op de Meentweg gericht. De Meentweg kenmerkt zich door grote boerderijen die op enige afstand van elkaar op eigen erven liggen. Aan het begin van de Meentweg is dit juist het tegenovergestelde. Het lijkt alsof in de loop van de tijd hier een buurtje is ontstaan met voornamelijk kleine huizen, die vrij dicht bijeen staan. Deze kleine huizen, soms drie diep achter elkaar gebouwd op hetzelfde erf, waren bereikbaar via zandpaden die vanaf de Meentweg naar achteren liepen. Hier woonden veel ambachtslieden, werkmannen, dagloners en spinsters met winkeltjes er tussen.

Aan dit deel van de Meentweg woonden en werkten zes kleermakers, twee in de 18e eeuw en vier in de 19e eeuw. In de 18e eeuw woonde en werkte kleermaker Hendrik Kleijnhof op Meentweg 11. Hij werd opgevolgd door zijn zoon Pieter, die kort na 1800 kleermaker was. In de 19e eeuw waren op Meentweg 15 twee kleermakers actief. Allereerst Dirk de Graaf, die na een aantal jaren verhuisde naar Meentweg 21-23. Na hem had Jan Krieger op Meentweg 15 zijn kleermakerij. Zijn vader Elbert Krieger had al eerder een kleermakerij op de Meentweg. Ook komen we op de Meentweg Dirk Schut weer tegen. Het lijkt erop dat hij lange tijd in dienst is geweest van Dirk de Graaf. Dirk Schut woonde ook in het dubbele woonhuis Meentweg 21-23.

Kleermakerij op Meentweg 11

Hendrik Peters Kleijnhof (Hendrik van Kleijnhoff) (1732-1804)

De oudst bekende kleermakerij aan de Meentweg was die van Hendrik Kleijnhof op Meentweg 11. Hendrik werd geboren op het Kleine Hoff onder Terschuur (in het gerecht van Barneveld) als zoon van Peter Janse en Jannetje Janse Klarenbeek. Hij werd als Henricus op 26 februari 1732 gedoopt in de r.k. kerk van Achterveld. Hendrik trouwde op 11 september 1771 in Eemnes met Reijertje Janse Schadee uit Eemnes-Buiten. Uit hun huwelijk werd één kind geboren, zoon Reijer, waarvan verder niets bekend is. In 1773 overleed Reijertje. Hendrik hertrouwde op 20 september 1773 in Eemnes met Wijmpje Martens Snoek uit Eemnes-Buiten. Uit hun huwelijk werden 10 kinderen, vijf dochters en vijf zonen, geboren. Van deze kinderen zijn er vermoedelijk maar vijf volwassen geworden. Wijmpje overleed in 1799. Hendrik zelf overleed in 1804 en werd op 20 april begraven in Eemnes. Hendrik was familie

Het pand Meentweg 11, waarin in de 18e en het begin van de 19e eeuw de kleermakerij van de familie Kleijnhof was gevestigd. Foto 1967.

van de Eemnesser kleermakers Hendrik van Klarenbeek en Dirk Schut. Hij was een neef van de vader van Hendrik van Klarenbeek. Dirk Schut was op zijn beurt weer een neef van Hendrik van Klarenbeek.

Hendrik Kleijnhof was dus kleermaker en had zijn kleermakerij op Meentweg 11. Bij zijn huwelijksinschrijving in 1771 staat vermeld dat hij in Eemnes-Buiten woonde. Mogelijk heeft Hendrik altijd op Meentweg 11 gewoond. Op de 18e-eeuwse Belastinglijsten van Eemnes-Buiten, die bewaard zijn gebleven vanaf 1776, werd hij in 1776 en 1777 vermeld als kleermaker en van 1780 tot en met 1794 als winkelier. Zijn aanslag in 1776 was f 25 wat best wel hoog genoemd mag worden. Hendrik zal dan ook een goedlopende kleermakerij annex winkel hebben gehad. De combinatie van kleermaker en winkelier doet vermoeden dat Hendrik manufacturer is geweest.

Peter Hendrikse Kleijnhof (Pieter Kleijnhoff) (1775-1808)

Na de dood van Hendrik heeft zijn zoon Peter de kleermakerij op Meentweg 11 overgenomen. Peter was in Eemnes-Buiten geboren en gedoopt in de r.k. kerk van Eemnes op 7 oktober 1775. Hij trouwde in Eemnes op 27 september 1801 met Ever-

tje Hendrikse van Isselt. Zij was in Eemnes geboren en gedoopt op 27 januari 1753. Evertje was dus 22 jaar ouder dan haar man. Uit hun huwelijk zijn geen kinderen geboren. Evertje overleed in Eemnes in 1804 en werd op 4 april begraven op het kerkhof rond de NH kerk in de Kerkstraat, graf 1 in rij 3. Peter overleed in Eemnes in 1808 en werd op 30 augustus begraven op hetzelfde kerkhof, maar in graf 5 in rij 4. Peter was na zijn huwelijk in 1801 blijkbaar voor zichzelf begonnen als kleermaker. Hij woonde en werkte aanvankelijk op Kerkstraat 5, waarvan hij een gedeelte huurde van J. Helmolt, eigenaar van Eemlust. Peter verhuisde na de dood van zijn vader in 1804 naar Meentweg 11. Daar zette hij de zaak van zijn vader voort tot zijn eigen dood in 1808. Na het overlijden van Peter werd de kleermakerij niet meer voortgezet.

Kleermakerij op Meentweg 15. Dirk de Graaf en Jan Krieger werkten hier als kleermaker in de periode van 1808 tot 1830. Foto 1975.

Kleermakerij op Meentweg 15

Dirk de Graaf (1784-1846)

Dirk de Graaf was geboren in Eemnes-Binnen als zoon van Hendrik de Graaf en Maria Elberts Swanenburg. Hij werd op 25 april 1784 gedoopt in de r.k. kerk van

Eemnes. Zijn ouders hadden een kleermakerij in het nu verdwenen huis dat voor de NH kerk 'Dikke Torentje' stond.

Dirk trouwde op 9 mei 1808 in Naarden met Burgje Aartse Kuijer uit Eemnes. Uit hun huwelijk werden drie kinderen, allen dochters, geboren. Twee dochters werden volwassen.

Dirk werd net als zijn vader ook kleermaker. Kort na zijn huwelijk kocht hij op 28 juni 1808 het huis aan Meentweg 15, waar hij zijn kleermakerij had. In 1812 verkocht hij dit huis aan Aart Kuijer. Dirk zal toen verhuisd zijn naar Meentweg 17. Daar pakken we de draad van het verhaal weer op.

Jan Krieger (1774-1830)

Jan Krieger was de zoon van kleermaker Elbert Krieger en Grietje Ruitenbeek. Jan werd in 1774 in Eemnes geboren en 1 oktober gedoopt in de r.k. kerk van Eemnes. Zijn vader overleed al in 1776. Jan trouwde op 3 april 1814 met Anna Hooijmans uit Amsterdam. Uit hun huwelijk werden twee dochters geboren: Grietje in 1815, die in 1837 trouwde met Rutger Schoonoord, en Dorothea in 1817, die in 1844 trouwde met Cornelis Hilhorst. Beide dochters werden naaister. Jan overleed in Eemnes op 23 december 1830.

Jan Krieger was kleermaker van beroep. Het lijkt erop dat Jan in het begin werkte bij Dirk de Graaf die toen nog op Meentweg 15 woonde. Na het vertrek van Dirk de Graaf naar Meentweg 17, bleef Jan Krieger in dit huis wonen en had er zijn eigen kleermakerij. In 1817 kocht Doortje van Elburg, weduwe van Dirk Hooijmans en schoonmoeder van Jan, het huis van Aart Kuijer. Doortje trok in bij haar dochter en schoonzoon.

Jan overleed op 23 december 1830 een paar huizen verderop aan de Meentweg op nr. 21-23. Hij was blijkbaar op werkbezoek bij zijn collega Dirk de Graaf, want hij overleed daar om 10 uur in de ochtend. De aangifte van zijn overlijden werd gedaan door zijn collega kleermakers Dirk de Graaf en Cornelis Brundel. Door een trieste samenloop van omstandigheden stonden beide kleermakers drie dagen later weer voor de ambtenaar van de burgerlijk stand. Nu om het overlijden van Jan Cornelis Brundel, het zoontje van Cornelis, aan te geven. Het is onduidelijk of na de dood van Jan Krieger de kleermakerij direct werd opgeheven, omdat zijn beide dochters, Grietje en Dorothea, naaister waren.

Anna Hooijmans erfde in 1829 het huis Meentweg 15 van haar moeder Doortje van Elburg. In 1837 trouwde haar dochter Grietje Krieger met Rutger Schoonoord en het jonge stel trok bij haar in. In 1846 verhuisden zij allemaal naar de boerderij

Meentweg 37 en het huis Meentweg 15 werd in twee delen verhuurd. Geen van de huurders was overigens kleermaker van beroep. In 1850 verhuisde Anna met Rutger en Grietje mee naar Blaricum. In 1853 emigreerde Rutger Schoonoord met zijn gezin naar de Verenigde Staten. Ook dit keer trok Anna Hooijmans met hen mee. In de V.S. woonden zij op een boerderij in East Cleveland in de staat Ohio, waar Anna Hooijmans tussen 1870 en 1880 overleed.

Kleermakerij op Meentweg 17.

Dirk de Graaf (1784-1846)

We vervolgen hier de levensbeschrijving van kleermaker Dirk de Graaf. Hij was

kort na 1812 verhuisd naar Meentweg 17. Dit huis stond achter het huis Meentweg 15. Op Meentweg 17 overleed in 1816 zijn vrouw Burgje. Dirk hertrouwde op 13 april 1818 in Eemnes met Wijmpje Kok uit Laren. Uit zijn huwelijk met Wijmpje werden vijf kinderen, vier zonen en een dochter, geboren. Voor zover bekend werd alleen één dochter uit dit huwelijk volwassen. Dirk woonde en werkte als kleermaker niet lang in dit huis. Tussen 1823 en 1826 verhuisde hij naar Meentweg 21-23, waar we zijn levensverhaal zullen vervolgen.

Het oude pand Meentweg 17. Van ca. 1812 tot ca. 1825 werkte hier kleermaker Dirk de Graaf. Foto ca. 1970

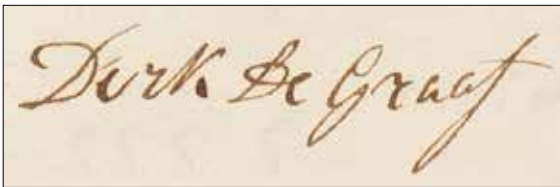

Het pand Meentweg 21-23. In de periode tussen ca. 1813 en 1846 werkten hier de kleermakers Dirk de Graaf en Dirk Schut. Foto ca. 1940.

Kleermakerij op Meentweg 21-23.

Dirk de Graaf (1784-1846)

Dirk de Graaf was aanvankelijk kleermaker op Meentweg 15, en via Meentweg 17 kwam hij tussen 1823 en 1826 uiteindelijk op Meentweg 21-23 terecht. Hij huurde één van de twee woningen in dit huis van de familie Beukeboom. Dirk zette zijn kleermakerij op dit adres voort tot zijn dood in 1846.

Handtekening van kleermaker Dirk de Graaf (1784-1846).

In 1826 overleed Wijmpje Kok. Dirk trouwde voor de derde maal op 26 februari 1829 met zijn buurvrouw Maria Rhutte. Maria Rhutte, ook wel Maria van der Heiden genaamd, was de weduwe van Rutger Ruiters

en woonde in de andere woning op Meentweg 21-23. Zij kregen drie kinderen, waarvan maar één dochter volwassen werd. Dirk overleed 61 jaar oud op 13 februari 1846 in Eemnes. Maria overleed in 1864 en woonde toen op Meentweg 17. Dirk was de oom van Naatje de Graaf, die lange tijd naailes aan meisjes in Eemnes gaf. Het sterke vermoeden bestaat dat kleermaker Dirk Schut bij hem in dienst is geweest.

Dirk Schut (1776-1833)

Dirk Schut werd geboren in Stoutenburg onder Leusden als zoon van Frans Schut en Evertje Klarenbeek. Hij werd gedoopt in de r.k. kerk van Achterveld op 30 juni 1776. Dirk trouwde op 9 mei 1802 in Eemnes met Aaltje Schothorst. Uit hun huwelijk werden vier kinderen, allen dochters, geboren, waarvan er twee volwassen werden. Dirk was kleermaker van beroep. Aanvankelijk werkte hij bij zijn oom Hendrik van Klarenbeek in diens kleermakerij op Wakkerendijk 96-98. Na de dood van Hendrik van Klarenbeek in 1809 nam Dirk niet diens kleermakerij over. Na nog enige tijd op Wakkerendijk 96-98 gewerkt te hebben verhuisde Dirk Schut naar Meentweg 21-23. Hij woonde daar in elk geval in 1813. Rond 1820 woonde Dirk korte tijd op Wakkerendijk 72 om in de loop van 1821 weer op Meentweg 21-23 te gaan wonen. Erg honkvast was Dirk niet. Rond 1826 verhuisde hij weer naar de Wakkerendijk. Dirk woonde eerst in een huis dat stond achter Wakkerendijk 24 en korte tijd later op Wakkerendijk 30. Rond 1830 keerde Dirk weer terug naar Meentweg 21-23. Alles wijst erop dat Dirk Schut er niet in slaagde om een goedlopende eigen kleermakerij op te zetten. Het meest waarschijnlijk is dat hij, met onderbrekingen, in dienst van Dirk de Graaf is geweest. Dirk Schut overleed in Eemnes op 12 februari 1833. Zijn overlijden werd aangegeven door zijn buurman Dirk de Graaf.

Interview met Marijcke Beel

PETER SPRINGER, EINDREDACTIE HENK VAN HEES

Interview met Marijcke Beel

In haar woning in Eemnes had ik onlangs het genoegen om Marijcke Beel te interviewen. Zij is bij velen in Eemnes bekend. Dit artikel geeft een weerslag van het interview.

Jeugd en opleiding

Marijcke werd geboren te Eindhoven op het adres Ruijsbroecklaan 18. Ze kreeg de officiële namen Maria Theresia Allegonda Gerarda.

Haar ouders waren Louis Joseph Maria Beel (1902-1977) en Henrica Gerardina Maria Josepha (Jet) van der Meulen (1895-1971). Haar moeder was afkomstig uit Den Bosch en haar vader uit Roermond. Vader was een politicus voor de RKSP en haar opvolger de KVP. Hij zou later tweemaal minister-president van Nederland worden. Samen met Jo Cals, een andere premier is hij in 1967 benoemd tot ereburger van Roermond.

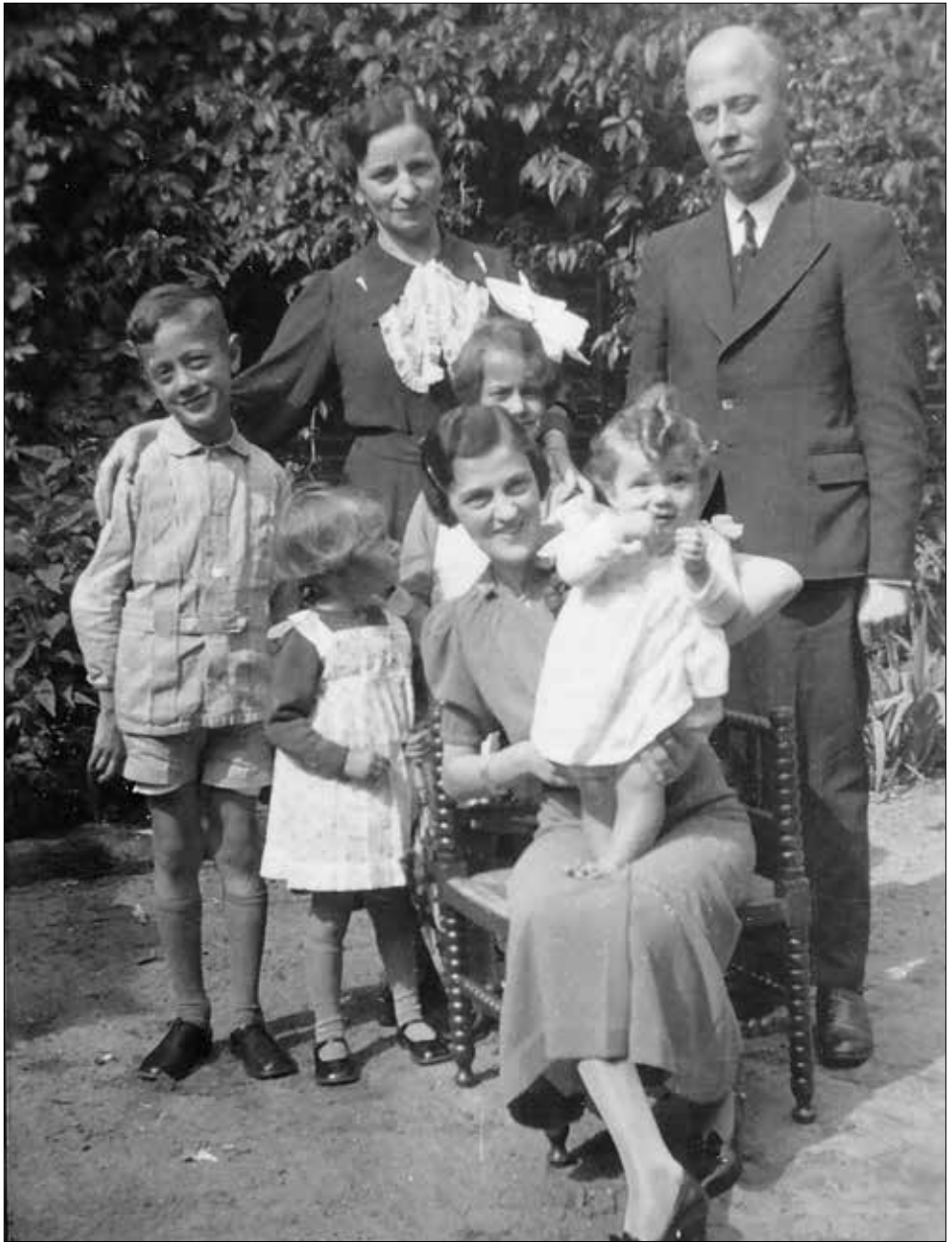

Babyfoto van Marijcke Beel.

Marijcke was de benjamin in het gezin Beel. Zij had één broer en twee zussen. Helaas waren de oudste broer Jos en zus Wies geestelijk gehandicapt.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het voor het gezin Beel steeds moeilijker. Toen vader Beel door de Duitsers gezocht werd en moest onderduiken, viel het besluit om Eindhoven te verlaten. Moeder Beel ging met de oudste kinderen Jos en Wies naar haar zus en zwager in Den Bosch. Daar hadden ze een schuilkelder. Indertijd had het gezin Beel een kinderjuf, die Annie Schutte heette. Ze was al in het begin van de oorlog naar haar geboorte-

Zittend: moeder Jet Beel-van der Meulen met Marijcke. Staand v.l.n.r. Jos, Margriet, kinderjuffrouw, Wies, vader Louis Beel. Foto ca. 1937.

plaats Rijssen vertrokken. Marijcke en haar zus Margriet moesten evacueren naar het ouderlijk huis van Annie Schutte in Rijssen. Ze kregen een vals paspoort en droegen voortaan de achternaam Schutte. Een korporaal vergezelde hen op de barre tocht van Eindhoven naar Rijssen, die een dag in beslag nam. Ze reden via omwegen door bossen en stille gebieden. Van tijd tot tijd riep de korporaal het bevel: “Duiken” en dan verdwenen Marijcke en haar zus vliegensvlug onder de achterbank, gooiden er een plaid over en zaten zo totdat ze het signaal “Veilig” kregen.

Marijcke voelde zich al gauw op haar plaats bij haar nieuwe familie. Ze werd opgenomen als een dochter van hen. De ouders van Annie werden voor haar “pappa en mamma Schutte”. Na de bevrijding moesten de meisjes terug naar Den Bosch, waar hun moeder met Jos en Wies toen verbleef. Opnieuw beleefden ze een enerverende en angstige autotocht. De hereniging met moeder was niet zo’n succes. Marijcke liet vele traantjes en riep steeds “Ik wil terug naar pappa en mamma Schutte”. Later is alles goed gekomen. Aan het eind van de oorlog, toen een groot gedeelte van Nederland al bevrijd was, verbleef haar vader in London, omdat hij vertrouwenspersoon van koningin Wilhelmina was.

Toen hij terugkeerde uit Engeland nam vader Beel voor zijn dochters lakschoenen mee. Hun maten waren hem onbekend. De schoenen bleken veel te groot te zijn en werden daarom met veel watten opgevuld. Vader meende dat zijn dochters die schoenen zo nog jaren zouden kunnen dragen.

Marijcke met haar moeder Jet Beel-van der Meulen. Foto 1-8-1938.

Na de oorlog verhuisde het gezin naar Wassenaar, naar het adres Rijksstraatweg 594 omdat vader Beel ondertussen minister was geworden en vanaf 6 juli 1946 minister-president was. In het naastgelegen huis woonden Mia Vlemmings, de secretaris van vader Beel en het kindermisje Annie Schutte. In Wassenaar volgde Marijcke de lagere school.

Louis Beel, de vader van Marijcke. Hij was van 1946 tot 1948 en van 1958 tot 1959 minister-president van Nederland en daarnaast diverse keren minister.

Na zijn eerste periode als minister-president werd haar vader in 1949 benoemd tot buitengewoon hoogleraar aan de universiteit van Nijmegen (KUN) en vervolgens verhuisde het gezin naar de Oranjesingel 19 in die plaats. Omdat hij niet voldoende werk in Nijmegen had, aanvaardde vader Beel ook een hoogleraarschap in Tilburg. In Ubbergen, bij Nijmegen, ging Marijcke naar de middelbare school Notre Dame des Anges. Meisjes uit welgestelde families konden hier katholiek onderwijs volgen onder leiding van Franse nonnen, de Kanunnikanessen van de Heilige Augustinus. Er was een internaat bij maar er waren ook externe leerlingen, waarvan Marijcke er één was. Ze volgde hier de MMS-opleiding. In 1951 werd er weer een beroep op vader Beel gedaan om minister te worden maar toen besloot het gezin in Nijmegen te blijven. Vader Beel had een kamer in Den Haag en kwam alleen in het weekend naar Nijmegen.

In 1954 verhuisde de familie toch weer terug naar Wassenaar. Moeder Beel was liever in Nijmegen gebleven omdat daar de sfeer toch iets meer zuidelijk aandeed dan in Wassenaar. Ook had zij minder met de ministersvrouwen waar zij min of meer gedwongen regelmatig mee om moest gaan. Zij gingen wonen op de Rijkstraatweg 596, spiegelbeeld van de buurwoning, waarin zij eerder gewoond hadden. Voor haar zus Wies en haar broer Jos kwam Ria Ruijgh in huis, een nieuwe kinderjuf, die vooral voor hen moest zorgen. Margriet ging naar Frankrijk om als au-pair veel Frans op te steken. Marijcke ging naar de MMS in Voorschoten, naar Huize Blijdorp, om daar haar opleiding af te ronden.

Werkzame leven van Marijcke

Na haar middelbare school ging Marijcke een opleiding tot kinderverzorgster volgen bij het kleuterdagverblijf "Kleuterheil" in Goirle, op de grens met Tilburg. Dit

Kinderverzorgsters van "Kleuterheil" in Goirle, waar Marijcke haar opleiding volgde en enige tijd werkte. Marijcke zit op de voorste rij geheel links. Foto circa 1956

was een uniek dagverblijf, waar zieke en herstellende kinderen op indicatie werden opgevangen. Ook kwamen kinderen uit a-sociale gezinnen daar op verhaal. Elke ochtend werden de kinderen uit de wijde omgeving opgehaald door de Kleuterbus. Zij konden zes tot tien weken op "Kleuterheil" blijven en soms nog langer. Nadat Marijcke geslaagd was, werd ze hoofd van daar pas gebouwde kleinere units. Ze vond het wel vreemd dat ze daar o.a. leiding moest geven aan een non, die veel ouder was.

Na haar periode op "Kleuterheil" heeft Marijcke enige tijd in Wassenaar voor de klas gestaan. Het ging om een groep van circa 20 kinderen, die nog niet schoolrijp waren. Dat vond ze erg leuk werk. Op een gegeven moment besloot de gemeente Wassenaar, ondanks de protesten van ouders, om deze opvang te beëindigen. Vervolgens heeft ze nog enige tijd voor een grotere groep kinderen gestaan.

Korte tijd later gooide Marijcke het over een andere boeg. Ze werd doktersassistente in Scheveningen. Haar moeder had ondertussen problemen gekregen met haar

*Marijcke in haar nieuwe woning in Amsterdam.
Foto 1968.*

gezondheid en rond 1963 moest ze worden opgenomen in Mill, tussen Grave en Den Bosch. Van haar vader kreeg Marijcke een rode Daf-fodil en één keer per week reed ze na haar werk met haar vader, die geen rijbewijs had, naar haar moeder. Een behoorlijk lange reis van Wassenaar naar Mill, meestal voor een bezoek van anderhalf uur.

Na haar werkzaamheden in Scheveningen ging ze als analiste in het Sint-Lucasziekenhuis in Amsterdam-West werken. Ze had daarvoor een speciale opleiding gevolgd en kwam terecht op de afdeling hematologie. Toen ze daar enige tijd werkte, sloeg het noodlot toe. Evenals vijf andere medewerkers was Marijcke in aanraking gekomen met het bloed van dialysepatiënten. Zodoende liep ze Serum Hepatitis ofwel Hepatitis B op. Het Sint-Lucasziekenhuis had verzuimd om de medewerkers te

vaccineren met Gamma Globuline. Als “knalgele kanarie” werd Marijcke opgenomen in het Ziekenhuis Sint-Johannes de Deo in Den Haag. Daar heeft ze drie maanden gelegen om te herstellen. Ze heeft verder niets meer gehoord van het Sint-Lucasziekenhuis. Er kon zelfs geen kaartje af.

Na die periode mocht ze niet meer als analiste werken en werd ze overgeplaatst naar de afdeling Oogheelkunde van het Sint-Lucasziekenhuis. De leiding van het ziekenhuis had verzuimd om Dr. Winkelman van Oogheelkunde in te lichten over de komst van Marijcke. Op haar eerste werkdag vroeg hij dan ook nijdig: “Wat kom jij hier doen?” Marijcke hield het daar al gauw voor gezien en heeft daarna nog korte tijd bij de loonadministratie gewerkt.

Daarna ging ze weer een heel andere kant op en werd secretaris bij de Bedrijfsgeneeskundige Dienst in het Joods Bejaardenhuis "Beth Shalom" in Amsterdam-Buitenveldert. Een bijzondere ervaring.

Na enige tijd maakte Marijcke de overstap naar de Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD) in Amsterdam. Deze instantie ontstond in 1968 toen de WAO van kracht werd en moest o.a. bepalen welke mensen voor de WAO in aanmerking kwamen. Marijcke kwam terecht bij de Bedrijfsgeneeskundige Dienst. Hier werd samengewerkt met de keuringsartsen. Ze had daar echt haar eigen toko en dat beviel haar wel. Ze hielp mee met het voorbereidend werk, dat uitgevoerd moest worden voordat een persoon naar de bedrijfsarts ging voor een afsluitend gesprek. Zo mocht ze o.a. zelf cardiogrammen maken, bloed afnemen, longfoto's maken en ontwikkelen en ogentesten en longtesten afnemen. Daarnaast had ze het beheer over de medicijnkast en moest ze altijd klaar staan voor calamiteiten.

Personeel van het laboratorium van het Sint-Lucasziekenhuis in Amsterdam. Marijcke zit vooraan geheel rechts. Foto 1968.

Op 1 april 1984 verhuisde Marijcke naar Eemnes omdat er geen fatsoenlijke huisvesting in Amsterdam te krijgen was. Ze bewoonde tot dan toe een flat in de Bijlmer (Groeneveen). Tine Smit uit Baarn, die ook bij de GMD werkte, wees haar op een woning in Eemnes en zo kwam ze terecht aan het Plantsoen.

In 1986, toen ze nog bij de GMD werkte, overkwam haar een ongeluk. Ze reed vaak mee in de auto van de arts Ton Bos, die ook bij de GMD werkte. Op een dag raakten ze betrokken bij een flink auto-ongeluk op de A2 tussen Amsterdam en Utrecht. Marijcke hield hier een whiplash aan over, die zo ernstig was dat zij uiteindelijk moest worden afgekeurd. Een vervelende tijd, waarin ze helemaal niets meer hoorde van de GMD. Ze moest alles zelf maar uitzoeken en dat heeft ze als schandalig ervaren.

Vrijwilligerswerk

Nadat ze was afgekeurd, ging Marijcke zich inzetten als vrijwilliger.

Omdat ze na haar ongeluk een whiplash-patiënt was geworden, wilde zij haar ervaringen graag delen met anderen. Zij kwam in aanraking met de Stichting Whiplash; de mensen, die daarbij betrokken waren, bespraken met elkaar de gevolgen van een whiplash. Binnen de stichting kwam het idee om een congres te organiseren in de Jaarbeurs te Utrecht. Marijcke werkte daar een voorstel voor uit maar toen dit werd gepresenteerd deden de bestuursleden of zij dat bedacht hadden. Ze is toen heel boos geworden en heeft de stichting verlaten.

In Eemnes is ze in die tijd een Eemnesser Praatgroep begonnen want via via kreeg ze informatie dat er ook in haar woonplaats de nodige slachtoffers met een whiplash waren. Ze hield bij de gesprekken de spreektijd scherp in de gaten. Na enige tijd stopte deze Praatgroep weer.

Lobbyen om de namen van staatslieden te laten voortleven.

Nadat haar vader in 1977 was overleden, is Marijcke een soort kruistocht begonnen om de namen van staatslieden te laten voortleven in de namen van straten en/of ruimtes. Ze schreef gemeentes aan en benaderde instellingen. Het was maar goed dat ze over "een lange adem" beschikte, anders had ze niets bereikt! Ze zette zich vooral in om de naam van haar vader te laten voortleven, met wie ze altijd een goed contact heeft gehad. Vader Beel was een alom gerespecteerd Nederlands staatsman en een vertrouwenspersoon van het koninklijk huis. Hij was o.a. voorzitter van de Commissie van Drie, die onderzoek deed naar de Greet Hofmansaffaire. Wim Kan maakte

Marijcke in haar woning aan het Plantsoen in Eemnes samen met Lambert Giebels (1935-2011), die de biografie over haar vader schreef met als titel "Beel: van vazal tot onderkoning". Foto 1994.

indertijd het grapje dat koningin Juliana een paar telefoonnummers op haar telefoon had geplakt: Politie, brandweer en Dr. Beel. Zijn inzet voor het landsbelang bezorgde hem bijnamen als: "de sfinx van Wassenaar" en "Onderkoning van Nederland". Omdat haar vader hoogleraar was geweest aan de Katholieke Universiteit Nijmegen (tegenwoordig Radboud Universiteit), benaderde Marijcke deze instelling met het verzoek om een zaal naar haar vader te vernoemen. Meer dan twee jaar heeft ze fanatiek gecorrespondeerd met het universiteitsbestuur. Om van haar aandringen af te zijn, besloot men tenslotte om een EHBO-pijpenlaatje of een computerzaaltje naar Dr. Beel te vernoemen, die zelf nooit wat met computers heeft gehad. Marijcke liet een hartgrondig NEE horen op deze voorstellen; het moest een collegezaal worden! Uiteindelijk ging het bestuur overstag en werd het een mooie zaal. Op 18 september 1998 mochten Marijcke en haar zus Margriet een bord onthullen en een ingelijste foto met een kort CV van hun vader. Meer dan stralend stond Marijcke erbij omdat dit toch maar mooi bereikt was. Eerst mochten er maar enkele mensen bij aanwezig zijn maar ze rustte niet voordat de zaal tjokvol zat. Zelfs de burgemeester van Nijmegen was erbij! Deze gang van zaken is tekenend voor Marijcke: Wanneer ze iets in

V.l.n.r. Marijcke Beel, haar zus Margriet Beel en Lambert Giebels, de biograaf van Louis Beel. Ze poseren hier bij het zojuist onthulde bordje voor de Beelzaal in één van de gebouwen van de Katholieke Universiteit Nijmegen. Foto 18-9-1998.

haar hoofd heeft, gaat ze net zolang door tot ze haar doel bereikt heeft.

Ze kreeg het ook voor elkaar dat er in diverse plaatsen straten zijn genoemd naar haar vader. Het betreft: Amsterdam – Herten - Leiden – Naaldwijk - Naarden – Oldenbroek- Oosterhout – Rosmalen - Rotterdam – Uithoorn –Vlijmen- Woerden - Wolvega - IJsselstein en Zwolle. Een Beelkamer is gerealiseerd in het stadhuis van Eindhoven en een Beelzaal in kasteel Heijendaal te Nijmegen. Het heeft Marijcke ook veel tijd en energie gekost om in de kerk van Brunssum een plaquette te realiseren ter nagedachtenis aan haar Heerroom Edmund Beel (1910-1996), die hulpbisschop van Roermond was.

Actief in Eemnes

Vanaf het moment dat ze in Eemnes woonde, heeft ze zich ook ingezet voor de plaatselijke gemeenschap. Hier volgt een overzicht van haar activiteiten:

Platform Gehandicapten Eemnes (PGE)

V.l.n.r. Vera van IJken-van Arnhem en Marijcke Beel bij de verkoop van het boek " Eemnessers door de eeuwen heen". Foto 2002.

Kort na de oprichting werd Marijcke secretaris van deze club. Om de bereikbaarheid voor gehandicapten te vergroten ging het bestuur geregeld schouwen in Eemnesser wijken. Dat wil zeggen dat men keek waar aanpassingen voor gehandicapten gerealiseerd konden worden. Na de schouw werd er een rapport met aanbevelingen en veel foto's samengesteld voor de wethouder. Helaas werd er in de praktijk weinig gedaan met de aanbevelingen, zodat dit adviesorgaan enkele jaren geleden stopte met haar activiteiten, tot spijt van het gemeentebestuur.

ANBO-afdeling Eemnes later BAS/BEL

Ook bij de ouderenbond ANBO was Marijcke secretaris. Daarnaast ontpopte ze zich als reisleidster, wanneer de club een dagje uit ging. Zo heeft ze meegeholpen om tripjes te organiseren naar o.a. Valkenburg en Staphorst. Ze controleerde of iedereen er was, deed officiële mededelingen en hield contact met de chauffeur. In 2015 is de

Burgemeester Roland van Benthem en Marijcke Beel bij de uitreiking van de Koeientrofee 2014. Foto 2002.

Eemnesser afdeling van de ANBO opgeheven en in 2016 is men verder gegaan als BAS/BEL. Ook hiervan werd Marijcke secretaris omdat niemand anders het wilde worden. Enkele jaren geleden heeft ze deze functie neergelegd om gezondheidsredenen.

WMO-raad Eemnes

WMO-raad Eemnes. V.l.n.r. Liesbeth Lemckert, Bram Wondergem, Marijcke Beel, Peter Springer, Marian Huiden, Riet Hilhorst-Fokker, Henk Potman, Mieke Schouten-de Boer, Hans van Engelsdorp Gastelaars, Astrid Huiden. Foto circa 2015.

In 2014 trad de Wet Maatschappelijke Ondersteuning in werking, bedoeld om burgers zo lang mogelijk zelfredzaam te houden. In Eemnes werd gestart met een speciale WMO-raad om contact met de burgers te houden. Marijcke nam zitting in deze raad namens het PGE. Het was voor haar een leerzame tijd. Later werd de groep echter steeds kleiner en stopte men als adviesorgaan.

Historische Kring Eemnes

Al gauw nadat Marijcke in Eemnes kwam wonen, werd ze lid van de HKE. Nadat in 1993 de Oudheidkamer was geopend, werd ze gastvrouw op de zaterdagmiddagen. Dat is ze gebleven tot voor enkele jaren geleden. Enige tijd is ze ook actief geweest bij de Werkgroep Monumenten. Daarnaast heeft ze vele jaren achtereenvolgende de kwartaalbladen rondgebracht. Ze heeft ook de nodige foto's gemaakt voor de HKE en de videobanden verzorgd.

Voor al haar vrijwilligerswerk is Marijcke in 2009, 2014 en 2017 genomineerd voor de Eemnesser Koeientrofee. Mooie blijken van waardering.

Hobby's

Marijcke geeft aan dat ze geen tijd heeft gehad voor hobby's. Ze gaf zelf als verklaring dat ze altijd bezig was met andere zaken. Zo ongeveer tussen 2005 en 2015 was ze lid van de Eemnesser Schilders Kring o.l.v. Mary v.d. Schaal-de Valk. Ze merkte

De Eemnesser Schilders Kring poseert voor De Hilt. V.l.n.r. Gerard Willenborg, Mary van der Schaal-de Valk, Bep Fecken, Ania Hillebrandt-Pogorzelska, Martin Wessels, Marijcke Beel, Mieke v.d. Wardt, Paul Put.

dat ze het leuk vond om schilderijen te maken. In haar woonkamer hangen diverse kunstwerken van haar hand.

Ze geeft zelf ook aan dat ze een goede hand van schrijven heeft. Soms wordt ze gevraagd om iets te schrijven. Zo heeft ze onlangs een promotieverslag geschreven voor Vivium

Curator

Binnen het gezin Beel is er altijd veel zorg geweest over de twee oudste kinderen Jos en Wies, die geestelijk gehandicapt waren. Zij stonden onder curatele. Omdat de twee curators het in de negentiger jaren steeds moeilijker vonden om hun taak goed uit te voeren, werd uitgekeken naar een goede opvolger. Dat werd Marijcke, die vanaf 1996 het curatorschap op zich nam. Ze had altijd al klaar gestaan voor haar broer en zus maar nu kreeg ze er nog veel meer werk aan. Ze heeft zich vol ijver voor hen ingezet totdat Jos stierf in 2007 en Wiesje in 2009.

Haar zus Margriet kreeg op een gegeven moment te kampen met de Ziekte van Alzheimer. Marijcke is toen aangesteld als haar bewindvoerder. Dat is ze gebleven tot het overlijden van Margriet in 2014.

Tenslotte

Marijcke is altijd vrijgezel gebleven. Je zou kunnen zeggen dat ze haar leven in dienst gesteld heeft van anderen. Dat heeft haar persoonlijkheid wel gevormd.

Als haar iets niet zinde, ging zij net zo lang door totdat het naar haar idee ging.

Zo is ze geworden tot een zeer markante vrouw: heel zelfstandig, eigenzinnig, niet bang, openstaand voor moderne communicatiemiddelen en graag eigentijds gekleed.

Kortom: een heel bijzondere Eemnesser!

Marijcke, bedankt voor je prettige medewerking aan dit interview!

De merklap van Jannetje Dijkman

Henk van Hees

Op 7 mei 2021 is de Historische Kring Eemnes in het bezit gekomen van een bijzondere merklap, die in 1881 is vervaardigd door Jannetje (Jans) Dijkman.

Jannetje Dijkman (1868-1952)

Wie was Jannetje Dijkman?

Zij werd geboren op 3 augustus 1868 in Achterveld (gemeente Barneveld) als een dochter van Aalbert Dijkman (1837-1910) uit Stoutenburg en Aaltje Bieshaar (1832-1899) uit Eemnes.

Jannetje had nog een broer Kees Dijkman. Zij moet in 1881 in Achterveld de merklap gemaakt hebben. Op 2 januari 1884 verhuisde het gezin Dijkman van Achterveld (gem. Barneveld) naar Eemnes. Daar gingen ze wonen op de boerderij van de familie Bieshaar (familie van moeder Aaltje) op Wakkerendijk 70. Daar boerden toen twee ooms van Aaltje Bieshaar. Aalbert Dijkman nam die boerderij over. Moeder Aaltje Bieshaar stierf daar in 1899.

Huwelijk van Jannetje Dijkman

Op 20 april 1902 trouwde Jans Dijkman in Eemnes met haar achterneef Jacobus (Jaap) Post, geboren in 1872 te Naarden en kleinzoon van Gijsbert

Post en Gijsbertje Bieshaar. Het paar ging inwonen bij de vader van Jannetje op de boerderij Wakkerendijk 70. Daar bleef ook de merklap van Jannetje hangen. Jans Dijkman en haar man Jaap Post kregen geen kinderen. Jaap stierf in 1909 op 37-jarige leeftijd. Een jaar later stierf Aalbert Dijkman, de vader van Jans.

De merklap van Jannetje Dijkman, vervaardigde in 1881.

Kort daarna is Jans Post-Dijkman verhuisd naar de naastgelegen woning Wakkerendijk 74-76.

De merklap is toen meegegaan. Broer Kees bleef met zijn vrouw op de boerderij Wakkerendijk 70. Omdat zij ook geen kinderen hadden, deden ze de boerderij in 1926 over aan Jan Brouwer. Ze gingen daarna bij Jans Post-Dijkman wonen op Wakkerendijk 74-76.

Hulp in huis voor Jans Post-Dijkman

Zo rond 1920 kreeg Jans Post-Dijkman hulp in huis van een nicht, die bij haar kwam inwonen. Dat was Aalbertha de Wit, geboren in 1887 te Stoutenburg als

dochter van Hendricus de Wit en Anna Dijkman. Deze Anna Dijkman was een zus van Aalbert Dijkman. Aalbertha de Wit bleef bij haar nicht wonen tot ze op 11 mei 1923 in Eemnes trouwde met Lambert Vos (1888-1959) uit Blaricum.

De verdere omzwervingen van de merklap

Aalbertha de Wit en Lambert Vos gingen in Blaricum wonen en kregen o.a. een dochter Mia Vos, geboren in 1929. Zij trouwde in 1952 met Jacobus W. J. Dijkman uit Bussum. Ze gingen daarna wonen in Amersfoort. Kort nadat ze getrouwd waren, stierf Jans Post-Dijkman. De merklap, die tot dan toe altijd in de woning Wakkerendijk 74-76 had gehangen, werd geërfd door Mia Vos.

Zodoende verhuisde het handwerk toen naar Amersfoort, waar het altijd is blijven hangen in de woning van Mia Vos en haar man. Onlangs verhuisden ze naar een verzorgingshuis in Soest. De merklap kon niet mee en is door Mia Dijkman-Vos toen

Detail van de bovenkant van de merklap.

afgestaan aan haar schoonzus Gerrie Vos-Post in Blaricum, weduwe van Driekus Vos.

Gerrie heeft de merklap nu op haar beurt geschonken aan de Historische Kring Eemnes.

Op de merklap staan de volgende initialen:

ADM = Aalbert Dijkman (vader van Jannetje)

ABH = Aaltje Bieshaar (moeder van Jannetje)

H LG = Het Lam Gods

Bovenaan staat het jaartal 1881, het jaar waarin Jannetje Dijkman (toen 13 jaar oud) de merklap maakte. Onderaan staat haar naam Janneje Dijkman. Dit is ongetwijfeld een foutje geweest en had Jannetje moeten zijn.

Dit is een waardevolle aanvulling van de collectie van de HKE. Na bijna 70 jaar is de merklap weer teruggekeerd in Eemnes.

Detail van de onderkant van de merklap.

Gedenk in uw gebeden

Johanna Dijkman

Weduwe van

Jacobus Post

Geboren in de parochie Achteveld op 3 Aug. 1868. Voorzien van de H. H. Sacramenten der Stervenden overleden op 21 Aug. 1952 te Eemnes en begraven 25 Aug. d. a. v. op het R. K. Kerkhof.

Zalig de mens, die het uur van zijn dood altijd voor ogen heeft en zich dagelijks voorbereidt om goed te sterven.

En nu Heer, doe met mij naar Uw wil en gebied, dat mijn ziel in vrede worde opgenomen, want het is mij beter te sterven dan te leven.

Dierbare familieleden, helpt mij door uw gebeden tot God.

GEBED.

Wij bidden U, o Heer, ontferm U volgens uw goedertierenheid over de ziel van uw dienaar en geef haar, ontdaan van de smetten der sterfelijkheid, de eeuwige zaligheid. Door Chr. Onze Heer. Amen.

Zij ruste in vrede.

H. J. Luyf — Eemnes

Bid voor de ziel van zaliger

JACOBUS POST

echtgenoot van

JOHANNA DIJKMAN,

geboren te Naarden den 19 December 1872, voorzien van de laatste H. H. Sacramenten te Eemnes overleden den 28sten Juni 1909, en begraven den 2den Juli op het R. K. kerkhof aldaar.

Hij is ziek geworden en er was niemand die hem helpen kon; hij riep tot den Heer, en uit zijn kwellingen heeft Hij hem verlost.
Ps. CVI. 12, 13.

Gelukkig de mensch, die de ure des doods gestadig voor oogen heeft, en dagelijks zich voorbereidt tot sterven, want wij weten niet wanneer de Heer komen zal.

Th. a. Kemp. Math. XXIV. 42.

Ik smeek U, mijne dierbare echtgenote, mijne naastbestaanden en vrienden, in den naam van J. C. en in de liefde van den H. Geest, dat Gij mij door Uwe gebeden bij God te hulp komt.

ad. Rom. XV. 30.

Jezus! zachtmoedig en ootmoedig van harte, maak mijn hart aan het Uwe gelijk (300 dagen afsaat.)

ONZE VADER — WEES GEGROET.

HU ruste in vrede.

J. LUYF — EEMNES

Bidprentje van Jannetje Dijkman (1868-1952), de vervaardigster van de merklap.

Bidprentje van Jacobus (Jaap) Post (1872-1909), de man van Jans Dijkman.

Boerderij Wakkerendijk 70, waar de familie Bieshaar woonde van 1763 tot circa 1900. Ook Jannetje Dijkman woonde hier.

**BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
ALIDA BIESHAAR,**
Echigenoot van
ALBERTUS DIJKMAN,
geboren te Eennes 16 April 1836, voorzien van
de H.H. Sacramenten, aldaar overleden 10
Februari 1899, en begraven 14 Februari
daaraanvolgende op het R. K. Kerkhof.
Welke vrede smaakt de mensch niet, die
leeft, lijdt en sterft in volle overgeving in den
wil van God. H. Alphonsus.
Gods welbehagen is in hen, die in eenvoud
wandelen. Spreuk XI, 20.
Ja, Genadige God, Gij weet, hoe ik voor U
gewandeld heb in waarheid, met een oprecht
en eenvoudig hart en gedaan heb, wat goed
was in Uwe oogten.
Benauwdheden en pijnen overvielen mij, doch
ik heb den naam des Heeren aangeroepen, en
zooals het den Heer behaagd heeft, is het ge-
schied. Ps. CXIV, 3. Tob. I, 18.
Mijne kinderen, eert uwen vader al de dagen
uws levens, beirint elkander met broederlijke
liefde, denkt aan hetgeen ik voor u geleden
en aan de zorgen die ik voor u gehad heb, en
leg u den plicht op, voor de rust mijner ziel te
bidden, dan zal ik u wederzien, en uw hart
zal zich verheugen.
GEBED.
Barmhartige God, ontferm U over de ziel van
Uwe dienares Alida, opdat zij door de verdien-
sten van onzen Heer Jesus Christus onder het
getal Uwer uitverkorenen worde opgenomen.
AMEN
Mijn Jesus, barmhartigheid.
I. Louf. Eennes.

Bidprentje van Aaltje Bieshaar (1836-1899), getrouwd met Albertus Dijkman, de moeder van Jans Dijkman.

ADVERTEERDERS:

Autocentrum Eemnes
BP Koot
Eemoptiek
Eric Hoofd schildersbedrijf
De Kaasschuur
Grandcafé Eemland
Groentespecialzaak
Lekker Gezond
Hoveniersbedrijf Ben Makker
KringloopCentrum Eemnes
Notariskantoor Eemnes
Van der Waaij,
Makelaars en Rentmeesters
Welkoop, Groen & Doen

Bouwbedrijf Theo van der Ward
Nieuwbouw . verbouw . onderhoud
Zonnebaarsweg 2 | Eemnes | Mob 06 55 805 550

JAN VAN DIEËN
Oude Bouwmeesters

expert
Beste service en
persoonlijk advies
in de winkel
Expert Linnen, Nieuweweg 27, 3504 5DK D18
Eemnes | 06 55 805 550

SPONSERS:

FYSIO
masters

ct
media
www.ctmedia.nl

vormgeving & intermediair
ook voor:
- autobeletering
- reclameborden
- vlaggen/stickers
06 14 69 99 70

Vrienden van de Oudheidkamer

Inleveren kopij

Kopij voor het volgende kwartaalboekje ontvangen wij graag voor:

15 november 2021

e-mail naar: info@kleinwee.demon.nl

Bij het aanleveren van te veel kopij zullen de artikelen op volgorde van aanlevering geselecteerd worden voor publicatie. Artikelen die aansluiten bij de actualiteit krijgen voorrang.

Auteurs die in dit tijdschrift publiceren geven daarmee onvoorwaardelijk toestemming tot het in digitale vorm opnemen in openbare databases.

Zuidersingel 4
3755 AZ Eemnes
035 538 08 08

Openingstijden:

Ma: 11.00-17.00 uur
Di-Za: 10.00-17.00 uur

Gratis ophaaldienst 0800 574 64 54

KringloopCentrum Eemnes

WWW.KCEEMNES.NL

NOTARISKANTOOR EEMNES

MW. MR. W.A. VAN DER SLUIS - BONT, NOTARIS

MR. E.H. SCHADE, NOTARIS

ORIËNTEREND GESPREK (30 MINUTEN) GRATIS

LAARDERWEG 19 - 3755 AK EEMNES

TELEFOON (035) 533 67 04 - INFO@NOTARISKANTOOREEMNES.NL

WWW.NOTARISKANTOOREEMNES.NL

HOVENIERSBEDRIJF

ROERDOMP 18
3755 GH EEMNES

T: 035-5311332

M: 06-51447934

E: BENMAKKER@PLANET.NL

W: BENMAKKER.NL

UW MAKKER IN DE TUIN

TUINONTWERP AANLEG
ONDERHOUD SIERBESTRATING

EEMLAND

grandcafé & evenementen
LAARDERWEG 19 EEMNES

Grandcafé Eemland biedt talloze mogelijkheden voor het organiseren van uw bijeenkomsten of evenementen. Onze zalen bieden ruimte voor groepen van 10 tot 300 gasten. Ons team staat klaar voor al uw wensen en een goede verzorging van uw gasten.

Tel. 035-5315864 - info@grandcafe-eemland.nl - www.grandcafe-eemland.nl

ERIC HOOFD SCHILDERSBEDRIJF

AL UW
SCHILDERWERK
IN VERTROUWDE
HANDEN

Tel. 06-518 864 13

BP KOOT

Tanken - Wassen - Shop

contactlenzen

optometrie

brillen

e e m

o p t i e k

eemoptiek.nl
info@eemoptiek.nl

035 - 621 24 99
laarderweg 44 - eemnes

de Kaasschuur
Sinds 1968

ambachtelijke kazen
www.dekaasschuur.nl

exclusieve wijnen
Laarderweg 45

heerlijke noten
3755 AL Eemnes